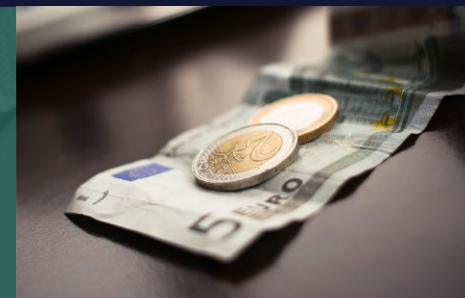

@ -DORADCA PODATKOWY
elektroniczny serwis **klientów kancelarii**

PODATKI

FIRMA

KADRY I UBEZPIECZENIA

SERWIS DOMOWY

Słowo od doradcy

Drogi Kliencie,

Doradca podatkowy to zawód zaufania publicznego, który w Polsce wykonywany jest przez ponad 8 tysięcy osób. Doradca podatkowy nie tylko pomaga podatnikom w prawidłowym ustaleniu zobowiązań podatkowych i ich rozliczeniu, ale także reprezentuje podatników przed organami podatkowymi i sądami administracyjnymi. Wspierając przedsiębiorców w doborze właściwych rozwiązań podatkowych, chroni ich przed negatywnymi konsekwencjami podatkowymi różnych decyzji. – Tym zajmuje się nasze biuro. A w mniejszym biuletynie przekazuje informacje o aktualnościach mogących zainteresować podatników, a zwłaszcza przedsiębiorców.

W niniejszym numerze warto zwrócić uwagę m.in. na wdrażanie Jednolitego Pliku Kontrolnego oraz projekt dotyczący warunków technicznych dla kas fiskalnych i pomysł konsolidacji skarbowki w ramach tzw. Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione zostały też zasady udzielania pełnomocnictw ogólnych w sprawach podatkowych; przy czym należy podkreślić, że udzielając takiego upoważnienia doradcy podatkowemu, klient nie musi martwić się o jego elektroniczne zgłoszenie do Centralnego Rejestru – zajmie się tym sam taki pełnomocnik.

Ponadto z tego newslettera można dowiedzieć się, jak uzyskać informacje o rzetelności danych adresowych przedsiębiorcy, a także jakie będzie minimalne wynagrodzenie i najniższa emerytura w przyszłym roku.

Każdego powinny też zainteresować: projekt mający uderzyć w piratów drogowych, propozycja nowego kodeksu budowlanego oraz wdrażany przez rząd „Narodowy Program Mieszkaniowy”.

Twój Doradca Podatkowy

- 7** – Wpłata podatku dochodowego w formie karty podatkowej za wrzesień.
- 7** – Wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego we wrześniu od należności wypłaconych zagranicznej osobie prawnej z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 ustawy o p.d.o.p.
- 7** – Wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w wrześniu od dochodów z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych i przekazanie podatnikowi informacji CIT-7.
- 10** – Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i FP za wrzesień – osoby fizyczne optujące składki wyłącznie za siebie.
- 10** – Złożenie zgłoszenia INTRASTAT za wrzesień.
- 17** – Wpłata podatku od nieruchomości i podatku leśnego za październik – osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej.
- 17** – Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP za wrzesień – pozostali niepubliczni płatnicy składek.
- 17** – Złożenie informacji podsumowującej (w wersji drukowanej) za wrzesień.
- 20** – Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób prawnych i od podatkowej grupy kapitałowej.
- 20** – Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od dochodów osiągniętych z działalności gospodarczej (w tym liniowego) oraz z umów najmu i dzierżawy.
- 20** – Wpłata kwot pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz z tytułu umów zlecenia i o dzieło wypłaconych w poprzednim miesiącu, od osób prawnych i od podatkowej grupy kapitałowej.
- 20** – Wpłata przez płatników, o których mowa w art. 41 ustawy o p.d.o.f., pobranych zaliczek na podatek dochodowy lub zryczałtowanego podatku dochodowego za wrzesień.
- 20** – Wpłata ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za wrzesień.
- 20** – Wpłata podatku dochodowego od podatników osiągających dochody bez pośrednictwa płatników ze stosunku pracy z zagranicy oraz z emerytur i rent z zagranicy, z tytułu osobiście wykonywanej działalności, np. literackiej, artystycznej.
- 20** – Wpłata na PFRON za wrzesień.
- 25** – Deklaracja i rozliczenie VAT oraz akcrazy.
- 25** – Złożenie informacji podsumowującej (składanej elektronicznie).

Powołanie Rady do Spraw Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania

Minister finansów Paweł Szałamacha powołał z dniem 15 września 2016 r. Radę do Spraw Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania. Będzie ona wydawać opinie dotyczące stosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania. W skład Rady wchodzi dziewięciu ekspertów z zakresu prawa podatkowego i finansów, reprezentujących różne środowiska i posiadających fachową i zróżnicowaną wiedzę w tym obszarze.

Czym zajmie się Rada?

Minister finansów **powołał** Radę do Spraw Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania na podstawie art. 119n Ordynacji podatkowej na czteroletnią kadencję. Rada jest niezależnym organem eksperckim, który będzie opiniować zasadność zastosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania w indywidualnych sprawach. Z wnioskiem o opinię będzie mógł się zwrócić minister finansów w toku postępowania podatkowego w przypadku unikania opodatkowania. Ponadto gdy minister podejmie w danej sprawie decyzję o zastosowaniu klauzuli, zainteresowana strona będzie mogła w odwołaniu od tej decyzji złożyć wniosek o zasięgnięcie opinii Rady.

Poza stroną rządową swoich przedstawicieli w Radzie mają m.in. doradcy podatkowi, przedsiębiorcy, przedstawiciele wyższych uczelni i strona samorządowa. Dzięki temu Rada przy opiniowaniu poszczególnych spraw będzie opierać się na różnorodnych doświadczeniach i brać pod uwagę różne punkty widzenia. Ponadto osoby powołane do Rady posiadają wiedzę, doświadczenie i autorytet w zakresie prawa podatkowego, systemu finansowego, rynków finansowych, obrotu gospodarczego lub międzynarodowego prawa gospodarczego, co stanowi rękojmię prawidłowej realizacji zadań Rady.

Działania optymalizacyjne są dopuszczalne, o ile są dokonywane w toku rzeczywistych działań gospodarczych.

Skład Rady

Samorząd zawodowy doradców podatkowych reprezentowany będzie przez przewodniczącą Krajowej Rady Doradców Podatkowych **prof. dr hab. Jadwigę Glumińską-Pawlic**, która pełni również funkcję kierownika Katedry Prawa Finansowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego jako przedstawiciela j.s.t. wskazała skarbnika województwa świętokrzyskiego **Marię Fidzińską-Dziurzyńską**. W Radzie zasiądzie również wiceprzewodniczący Rady Podatkowej Konfederacji Lewiatan **Rafał Iniewski**, desygnowany przez Radę Dialogu Społecznego oraz sędzia NSA w stanie spoczynku **Włodzimirz Kubiak**, który będzie reprezentował środowisko sędziowskie.

W Radzie pracować będą także dwie osoby wybrane spośród pracowników szkół wyższych, jednostek organizacyjnych PAN oraz instytutów badawczych, których kandydatury uprzednio przesłano do ministra finansów: **dr hab. Dominik Gajewski** z Kolegium Ekonomiczno-Społecznego Szkoły Głównej Handlowej (SGH) oraz **dr hab. Aleksander Werner** z Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie SGH.

Minister sprawiedliwości wskazał z kolei **Tomasza Piekarskiego**, prokuratora z Departamentu do Spraw Przystępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej. Reprezentantami MF wskazanymi przez ministra Pawła Szałamachę są: dyrektor Departamentu Prawnego MF **dr hab. Mariusz Golecki** oraz dyrektor Departamentu Administracji Podatkowej w MF **dr hab. Tomasz Strąk**. Sekretarzem Rady został dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego Leszek Grzybowski.

Klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania

Przepisy wprowadzające w życie **klauzulę** przeciwko unikaniu opodatkowania weszły w życie 15 lipca 2016 r. Klauzula ma być narzędziem, które pozwoli skuteczniej walczyć z agresywnym planowaniem podatkowym. O agresywnej optymalizacji można mówić w odniesieniu do czynności (i) dokonanych przede wszystkim lub wyłącznie w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, (ii) jeśli sposób działania był sztuczny.

Za agresywną optymalizację podatkową, która może być objęta klauzulą, będą więc uznawane takie działania, które jednocześnie mają sztuczny/nierynkowy charakter i zostały przeprowadzone przede wszystkim w celu uzyskania korzyści podatkowej. Innymi słowy – **działania optymalizacyjne są dopuszczalne, o ile są dokonywane w toku rzeczywistych działań gospodarczych.**

Wpierw taksówki, potem paliwa – branże premiowane w loterii

W ostatnim kwartale 2016 r. każdy, kto zarejestruje paragon fiskalny od taksówkarza na stronie Narodowej Loterii Paragonowej, będzie miał szansę na wygraną Opla Insignii.

Nowymi branżami **premiowanymi** w Narodowej Loterii Paragonowej będą „działalność taksówek osobowych” (IV kw. 2016 r.) oraz „sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw” (I kw. 2017 r.). To wynik **przedłużenia** tej akcji edukacyjnej o pół roku, do 31 marca 2017 r. **Od stycznia do marca 2017 r. nagrodę specjalną będzie więc można wygrać w zamian za paragon za tankowanie na stacjach paliw.**

Podatek od handlu zawieszony!

Minister finansów poinformował, że pobór **podatku** od sprzedaży detalicznej w obecnej formie – **zakwestionowanej** przez Komisję Europejską – zostanie **zawieszony**.

Ministerstwo Finansów przedstawi projekt ustawy o podatku od handlu wielkopowierzchniowego według innej formuły; podatek ten ma być wprowadzony 1 stycznia 2017 r.

Mateusz Morawiecki na czele resortu finansów

Wicepremier **Mateusz Morawiecki** został **powołany** z dniem **28 września 2016 r.** na stanowisko Wiceprezesa Rady Ministrów i Ministra Rozwoju i Finansów. Zastąpił Pawła Szatamachę, który złożył rezygnację z pełnionej funkcji.

Od 16 listopada 2015 r. Mateusz Morawiecki był wiceprezesem Rady Ministrów oraz ministrem rozwoju.

Moją misją jest koordynacja polityki gospodarczej rządu. W naturalny sposób wiele resortów patrzy przez swój pryzmat. Koordynacja ma doprowadzić, przy pełnej niezależności wszystkich ministrów w Komitecie Ekonomicznym, do usprawnienia działań na wszystkich szeroko rozumianych frontach gospodarczych – powiedział wicepremier Morawiecki.

”

Moją misją jest koordynacja polityki gospodarczej rządu.

AKTUALNOŚCI

Wdrażanie Jednolitego Pliku Kontrolnego

Od 1 lipca 2016 r. najwięksi przedsiębiorcy działający w Polsce mają obowiązek comiesięcznego przekazywania administracji podatkowej danych dotyczących podatku VAT w formie Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK).

W pierwszym okresie sprawozdawczym kończącym się 25 sierpnia zostało prawidłowo złożonych (tzn. zakończonych wystawieniem Urzędowego Poświadczenia Odbioru), 5770 plików JPK VAT o niepowtarzalnych numerach NIP. Analiza [danych](#) zawartych w JPK przyspieszy identyfikację nieprawidłowości w wypełnianiu obowiązków podatkowych.

Od 1 stycznia 2017 obowiązkowi składania JPK będą podlegali kolejne grupy podatników – średni i mali przedsiębiorcy. Data złożenia sprawozdania za pierwszy okres będzie przypadała 25 lutego 2017. Aby ułatwić wykonywanie tego obowiązku, Ministerstwo Finansów udostępni podatnikom bezpłatną aplikację do składania sprawozdań w tym formacie. Wykonanie tego oprogramowania zostało zlecone spółce Aplikacje Krytyczne Sp. z o.o. Oprogramowanie będzie umożliwiło walidację danych wejściowych zapisanych w arkuszu kalkulacyjnym, generowanie dokumentu JPK_VAT w oparciu o tak przygotowane dane, a następnie import przygotowanego dokumentu JPK do Ministerstwa Finansów. Aplikacja zostanie [udostępniona](#) do końca listopada 2016.

WSKAŹNIKI I STAWKI

Rozliczenie 1% PIT za 2015 r. na organizacje pożytku publicznego

Na stronie finanse.mf.gov.pl można już znaleźć coroczną informację dotyczącą kwot 1% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego. Tym razem informacja dotyczy rozliczenia podatku za 2015 rok.

Zawiera ona w szczególności wykaz organizacji pożytku publicznego, które otrzymały ww. kwoty, z podaniem ich sum. Informacja została zamieszczona w części [Statystyki w folderze dotyczącym danych za rok 2015](#).

WSKAŹNIKI I STAWKI

Pierwsze efekty Pakietu Paliwowego

1 sierpnia 2016 wszedł w życie „pakiet paliwowy”, czyli **nowelizacja przepisów eliminująca szereg luk w przepisach VAT, akcyzowych i koncesyjnych regulujących obrót paliwami płynnymi**.

Obecnie można ocenić pierwsze rezultaty tych [rozwiązań](#). Wzrosła skokowo sprzedaż paliw odnotowywana przez krajowe rafinerie (w przypadku Grupy Lotos według zarządu spółki o dwadzieścia procent, PKN Orlen nie podał jeszcze danych) – jednocześnie według Służby Celnej zmalał przywóz paliw zza wschodniej granicy. 26 września dane o wzroście sprzedaży paliw przekazała także Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego.

W efekcie **zwiększenia legalnego rynku paliw wzrosły wpływy budżetu z tytułu akcyzy i VAT**. Wstępne dostępne MF dane za sierpień mówią o wpływach co najmniej 200 mln zł miesięcznie wyższych z tytułu sprzedaży paliw płynnych, co oznacza ok. 2,4 mld zł rocznie.

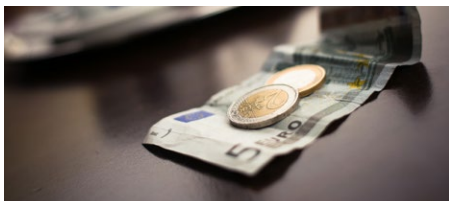

Producenci kas fiskalnych zacierają rękę...

Przygotowano **projekt** rozporządzenia, które ma wprowadzić elektroniczne paragony. Zmiany te głównie mają uszczelnić system podatkowy i ograniczyć szarą strefę.

Ministerstwo Rozwoju we współpracy z Ministerstwem Finansów opracowało **projekt** nowego rozporządzenia ws. kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące. Zakłada ono, że **od stycznia 2018 każdy przedsiębiorca będzie miał obowiązek tworzyć elektroniczne paragony i wysyłać informacje o transakcjach do organów skarbowych.**

– Aby spełnić te wymagania, firmy będą musiały zmienić kasy fiskalne na takie, które obsługują system zbierania i przesyłania danych do urzędu. Są to nieprawdopodobne koszty dla biznesu, bo kasy fiskalnych używa się w wielu branżach. Z naszych szacunków

wynika, że polscy przedsiębiorcy zapłacą za wymianę kas ok. 4 mld zł. Te największe sieci wielkopowierzchniowe czy sieci dyskontów udźwigną taki wydatek, ale dla pojedynczych sklepów to zabójcza kwota. Kupno nowej kasy za ok. 2 tys. zł to zbyt wysoki koszt dla rodzinnego sklepu, może to doprowadzić nawet do zamknięcia przedsiębiorstwa. Dodatkowo obciążeniem będzie obsługa całego systemu i jego bezpieczeństwo. Ponadto jest wiele sklepów nieskomputeryzowanych, np. prowadzonych przez osoby starsze. Ta ustawa najbardziej uderzy w tradycyjny handel, a zyskają na tym producenci kas – **skomentował** Waldemar Nowakowski, prezes Polskiej Izby Handlu.

Według danych Ministerstwa Finansów mamy w Polsce ok. 2 mln kas fiskalnych, zakładamy, że koszt urządzenia spełniającego wymagania rozporządzenia to 2 tys. złotych. Do tego należy dodać koszty integracji – zakup modułów transmisyjnych do obecnych kas może być rozwiązaniem tylko teoretycznym, bo zapewne starsze kasy mogą mieć problem z kompatybilnością. Zatem przedsiębiorcy za zmianę kas zapłacą ok. 4 mld zł.

Przykładowa sieć mająca ok. 100 sklepów, w każdym 6–7 kas, poniesie wydatek ok. 1 mln zł. Mniejszy niezrzeszony sklep, który ma 2-3 kasy, zapłaci ok. 6 tys. zł.

KAS zadba o większe wpływy do KASy państwa

Przyjazna dla podatników i skuteczna w działaniu – taka będzie Krajowa Administracja Skarbowa. Minister Finansów Paweł Szałamacha przedstawił szczegóły reformy służb odpowiedzialnych za pobór danin.

Brak odpowiedniej komunikacji i współdziałania, osobne systemy informatyczne, nakładające się kompetencje, zbyt dużo kontroli, w dodatku przeprowadzanych tam, gdzie być ich nie powinno, a w efekcie powiększająca się szara strefa – tak jest dzisiaj. Dlatego potrzebne są zmiany, które z jednej strony usprawnią pobór podatków w Polsce, a z drugiej ułatwią podatnikom wywiązywanie się ze swoich obowiązków.

KAS zmniejszy szarą strefę

Koncepcja konsolidacji służb zakłada **powołanie KAS w miejsce obecnie funkcjonujących: administracji podatkowej, kontroli skarbowej i Służby Celnej.** KAS ma być podporządkowana ministrowi finansów.

Postawiliśmy sobie za cel walkę z szarą strefą i chcemy ją zmniejszyć w ciągu 2–3 lat do poziomu średniej unijnej. Krajowa Administracja Skarbowa jest jedną z najważniejszych zmian, które mają do tego doprowadzić – powiedział Minister Finansów Paweł Szałamacha.

Jak zaznaczył, potrzebne są do tego kompleksowe działania, sama reforma instytucjonalna nie wystarczy, będzie ona tylko jednym z elementów całego systemu zmian. *Konieczne są także nowe rozwiązania prawne oraz wprowadzenie skutecznych narzędzi informatycznych* – wskazał szef resortu finansów.

”

Koncepcja konsolidacji służb zakłada powołanie KAS w miejsce obecnie funkcjonujących: administracji podatkowej, kontroli skarbowej i Służby Celnej.

Służba Celna nie zostanie zlikwidowana

Wiceminister finansów i szef Służby Celnej Marian Banaś odniósł się do nieprawdziwych informacji dotyczących likwidacji formacji celnej. *Nie było, nie ma i nie będzie planów likwidowania służby, która m.in. pracuje na granicach i odpowiada za odprowadzanie do budżetu wielu miliardów złotych. To byłoby niedorzeczne. W ramach KAS, obok korpusu służby cywilnej działać będzie Służba Celno-Skarbowa, której funkcjonariusze będą pełnić rolę tak samo ważną jak dotychczas* – powiedział Podsekretarz Stanu w MF.

Projekt ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej zakłada połączenie dotychczasowej administracji podatkowej (Izby Skarbowe, Urzędy Skarbowe), kontroli skarbowej (Urzędy Kontroli Skarbowej) i administracji celnej (Izby Celne, Urzędy Celne) w jeden sprawny aparat odpowiedzialny za wymiar, pobór i kontrolę danin. Dodatkowo działania KAS wzmocni Wywiad Skarbowy.

Dalsze konsultacje projektu ustawy o KAS w Sejmie

Projekt ustawy był szeroko konsultowany, a przedstawiciele resortu – na czele z ministrem Pawłem Szatamachą – spotkali się z pracownikami służb we wszystkich województwach, uzasadniając konieczność wprowadzenia KAS i wyjaśniając obawy urzędników i funkcjonariuszy. *Ludzie, co rozumiecie, obawiają się zwolnień, ale już to podkreślaliśmy, że każdy pracownik otrzyma ofertę pracy. Zmniejszenie liczby urzędników będzie związane z nieobsadzaniem wakatów, a nie ze zwalnianiem* – podkreślił min. Banaś.

Projekt był przedmiotem obrad Rady Dialogu Społecznego, która powołała specjalny zespół roboczy w tej sprawie. Ponadto, od początku roku przedstawiciele Ministerstwa odbyli kilkadziesiąt spotkań z pracownikami i przedstawicielami związków zawodowych trzech służb. Efektem tych spotkań były liczne zmiany w projekcie ustawy. *Procedowanie projektu ustawy o KAS drogą poselską nie ogranicza niczyjego prawa do udziału w konsultacjach. Tak jak w przypadku każdej ustawy, podmioty społeczne mogą brać udział w posiedzeniach komisji i wyrażać na nich swoje opinie* – powiedział przewodniczący sejmowej Komisji Finansów Publicznych poseł Jacek Sasin.

Dlaczego tworzyć KAS?

- Resort finansów jest zdeterminowany, aby zorganizować sprawny aparat odpowiedzialny za wymiar, pobór i kontrolę danin publicznych, czyli uszczelnienie systemu podatkowego.

- Na konieczność scentralizowania polskich służb celnych i skarbowych wskazują między innymi Międzynarodowy Fundusz Walutowy (Administracja podatkowa. wyzwania modernizacyjne i priorytety strategiczne, styczeń 2015) czy Komisja Europejska (Sprawozdanie krajowe – Polska 2016 r., luty 2016).
- Dziś mamy rozproszenie struktur, czas więc na reformę skarbową, która oznacza uproszczenie obsługi klienta, **stworzenie** bardziej przejrzystych i lepiej zorganizowanych służb. Skorzysta na tym nie tylko budżet, ale także podatnicy.
- Jednym z kluczowych powodów **powołania** KAS jest walka z szarą strefą w gospodarce oraz uszczelnienie systemu podatkowego. Tworzeniu KAS przyświeca konieczność zapewnienia sprawności działań kontrolnych oraz stworzenie ram instytucjonalnych i proceduralnych ułatwiających przestrzeganie prawa podatkowego i zwalczanie oszustw podatkowych.
- **Skonsolidowanie** działań ma sprawić, że samych kontroli będzie mniej, a Krajowa Administracja Skarbowa skupi się na kontrolach skutecznych, przeprowadzanych tam, gdzie występują nieprawidłowości. Skoncentrowanie działań dotyczących zwalczania oszustw i przestępczości podatkowej w jednym urzędzie (celno-skarbowym) pozwoli na sprawne przygotowanie i przeprowadzenie kontroli.

Zmiany w rozporządzeniu w sprawie zezwoleń na wykonywanie działalności w zakresie podatku akcyzowego

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 sierpnia 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zezwoleń na wykonywanie działalności w zakresie podatku akcyzowego weszło w życie z dniem 20 sierpnia 2016 roku.

Wprowadza ono zmiany do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie zezwoleń na wykonywanie działalności w zakresie podatku akcyzowego (Dz.U. poz. 2318).

Egzekucja administracyjna

8 września br. weszło w życie kilka rozporządzeń ministra finansów związanych z postępowaniem egzekucyjnym w administracji.

Zmiany dotyczą:

- [identyfikacji banku w systemie teleinformatycznym obsługującym zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego;](#)
- [zasad sporządzania i dokonywania doręczeń z użyciem środków komunikacji elektronicznej, odpisów dokumentów w przypadku wystąpienia zbiegu egzekucji;](#)

- [rozporządzenia dotyczącego postępowania wierzycieli należności pieniężnych;](#)
- [sposobu sporządzania i doręczania dokumentów stosowanych w egzekucji administracyjnej za pomocą środków komunikacji elektronicznej.](#)

Na stronie Izby Skarbowej w Gdańsku można pobrać [Kompedium wiedzy dotyczącej egzekucji z nieruchomości rolnej](#). Na kształt egzekucji z nieruchomości rolnej – prócz ogólnych reguł zawartych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 599, ze zm.) – mają bowiem wpływ regulacje zawarte w ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz.U. z 2012 r. poz. 803, ze zm.).

Informacja dla podmiotów prowadzących skład podatkowy lub zarejestrowanych odbiorców

Zgodnie z [ustawą](#) z dnia 7 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, podmioty prowadzące skład podatkowy i zarejestrowani odbiorcy są zobowiązani do składania Ministrowi Finansów (ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych) miesięcznych informacji o podmiotach, na rzecz których dokonano nabyć wewnątrzspółnotowych paliw silnikowych.

Powinny one być sporządzone w podziale na:

- podmioty mające siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium kraju oraz
- przedsiębiorców zagranicznych prowadzących działalność w ramach oddziału (z siedzibą na terytorium kraju), utworzonego na warunkach i zasadach określonych w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

W związku z powyższym resort finansów [poprosił](#) o składanie ww. informacji na druku:

[Wzór informacji – tabela.xls](#)

Informacja dla Ministra Finansów o podmiotach, na rzecz których dokonano nabycie wewnętrzzwspólnotowych paliw silnikowych – w miesiącu ..... 20 ..... roku, sporządzona przez: ....., NIP: ....., REGON: ....., status: .....

Wypełniony, podpisany i opieczątowany druk informacji należy przesać – w terminie 3 dni po upływie miesiąca, w którym dokonano nabycia wewnętrzzwspólnotowego paliwa – pocztą, na adres:

Ministerstwo Finansów
 Departament Kontroli Skarbowej
 ul. Świętokrzyska 12
 00-916 Warszawa

lub poprzez Platformę e-PUAP (w tym przypadku informacja musi być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym poświadczonym kwalifikowanym certyfikatem lub poświadczona „profilem zaufanym”, o który można wnioskować po założeniu konta w e-PUAP).

Dodatkowo, wypełniony druk informacji w wersji elektronicznej – w formacie EXCEL, proszę przesać na adres mailowy: sekretariat.ks@mf.gov.pl

Oplaty za dokonane czynności egzekucyjne administracji

Brak określenia maksymalnej wysokości opłaty za zajęcie wierzytelności pieniężnych lub praw majątkowych innych niż świadczenia z ubezpieczenia społecznego i wynagrodzenie za pracę oraz brak określenia maksymalnej wysokości opłaty manipulacyjnej w egzekucji w administracji, a także brak możliwości obniżenia tych opłat w razie dobrowolnej zapłaty egzekwowanej należności narusza wynikający z art. 2 Konstytucji RP zakaz nadmiernej ingerencji ustawodawcy – stwierdził Trybunał Konstytucyjny.

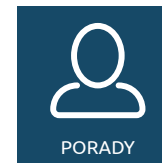
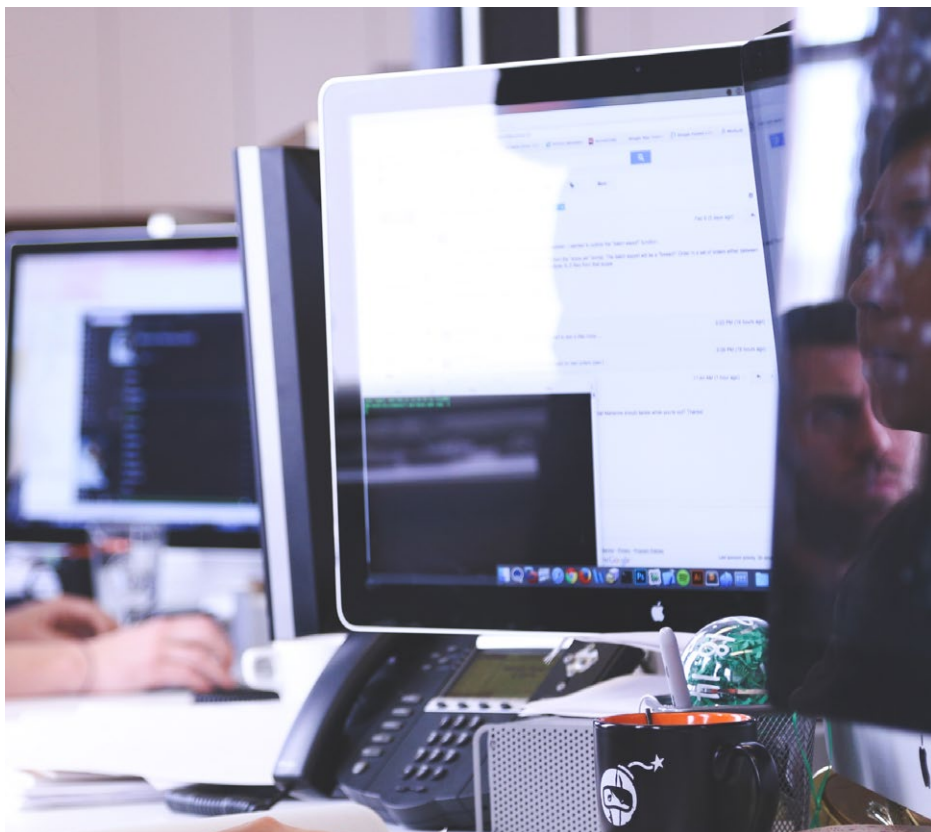
W [wyroku](#) z 28 czerwca 2016 r. (sygn. akt SK 31/14) Trybunał Konstytucyjny ocenił mechanizm ustalania wysokości opłaty za zajęcie wierzytelności pieniężnych lub praw majątkowych innych niż świadczenia z ubezpieczenia społecznego i wynagrodzenie za pracę oraz wysokości opłaty manipulacyjnej w postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Wątpliwości konstytucyjne budziło ustalanie wysokości tych opłat w sposób stosunkowy – proporcjonalnie do egzekwowanej należności, bez określenia ich górnej granicy oraz bez względu na wcześniejsze wykonanie zobowiązania.

Za sprzeczne z zasadniczym celem postępowania egzekucyjnego Trybunał uznał obciążenie dłużnika pełną wysokością opłaty za zajęcie wierzytelności pieniężnych lub innych praw majątkowych i opłaty manipulacyjnej w wypadku dobrowolnego zaspokojenia wierzyciela. Takie rozwiązanie, jak podkreślił TK, nie tylko nie motywuje do dobrowolnego spełnienia świadczeń dochodzonych w egzekucji, ale wykazuje wręcz cechy swoistej kary finansowej, nakładanej za zachowanie pożądane i zgodne z prawem.

W ocenie Trybunału, **przyjęty system określania wysokości opłat egzekucyjnych oraz opłaty manipulacyjnej nie mobilizuje również organu egzekucyjnego do podejmowania szybkich działań czy sprawnego postępowania.** Zgodnie z przyjętą regułą, na wysokość opłaty egzekucyjnej mają wpływ odsetki za zwłokę, które z każdym dniem powiększają jej wartość. Dlatego też im później zostanie naliczona opłata za czynności

egzekucyjne, tym wyższa będzie jej wysokość, niezależnie od charakteru czynności egzekucyjnych, za które te opłaty zostaną naliczone, oraz niezależnie od skutków samej egzekucji. Takie rozwiązanie nie stanowi skutecznej zachęty do szybkiego podejmowania czynności egzekucyjnych przez organy egzekucyjne.

Trybunał Konstytucyjny wskazał, że właściwa realizacja wyroku wymaga interwencji prawodawcy, który powinien – w granicach norm konstytucyjnych i z uwzględnieniem wniosków wynikających z wyroku Trybunału – określić maksymalną wysokość nie tylko opłaty określonej w art. 64 § 1 pkt 4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz opłaty manipulacyjnej, ale także maksymalną wysokość innych opłat egzekucyjnych, przeciwko którym można wysunąć podobne zarzuty. Trybunał dodał, że wykonanie wyroku TK stwarza okazję do szerszego spojrzenia na przyjęty model opłat w egzekucji w administracji.

Pomysł na siebie – własna firma

Niemal 154 mln zł od grudnia 2013 r. przeznaczono na pożyczki w ramach programu „Wsparcie w starcie”

Dzięki [programowi](#) udzielono ponad 2,5 tys. pożyczek w tym ponad 2,4 tys. na podjęcie działalności gospodarczej oraz 63 na utworzenie miejsca pracy dla osoby bezrobotnej. Tylko w tym roku udzielono 522 pożyczek na kwotę ponad 33,2 mln zł.

Z jakiego wsparcia można skorzystać?

- niskooprocentowane pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, maksymalna kwota pożyczki to ponad 80 381,60 zł, pożyczka udzielana jest na okres 7 lat,
- niskooprocentowane pożyczki na tworzenie nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych. Maksymalna kwota pożyczki to ponad 24 114,48 zł,
- bezpłatne szkolenia i doradztwo dla pożyczkobiorców.

Kto może skorzystać z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej?

- absolwenci szkół i wyższych uczelni,
- studenci ostatnich lat studiów,
- bezrobotni.

Kto może ubiegać się o pożyczkę na tworzenie nowych miejsc pracy?

- absolwenci szkół i wyższych uczelni, studenci ostatnich lat studiów, bezrobotni, w tym pożyczkobiorcy korzystający z pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej (po co najmniej 3 miesiącach spłacania rat kapitałowo-odsetkowych),
- podmioty prowadzące działalność gospodarczą, żłobki i kluby dziecięce, niepubliczne szkoły i przedszkola.

Gdzie zgłosić się po pożyczkę?

Pożyczki udzielane są za pośrednictwem pośredników finansowych. Działają oni na terenie całego kraju, który podzielony został na regiony i makroregiony. Dzięki temu zapewniono łatwy dostęp do programu. Lista pośredników finansowych wraz z danymi kontaktowymi zamieszczona jest na stronie internetowej www.wsparciewstarcie.bgk.pl. Tam też dostępne są szczegółowe informacje o programie "Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie".

Kto najczęściej korzysta z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej?

Ponad 65,6 proc. pożyczkobiorców to osoby bezrobotne. Niemal 30 proc. stanowią absolwenci szkół i wyższych uczelni, a 6,3 proc. to studenci ostatnich lat studiów. Pożyczkobiorcami są prawie w 47,5 proc. osoby w wieku 30 lat i więcej. W większości są to mężczyźni (58,5 proc.). Pożyczki przeznaczane są najczęściej na otwarcie działalności usługowej (1392 umów) oraz handlu (665 umów). W ramach programu powstał m.in.: gabinet protetyki słuchu, pracownia stolarska, salon fryzjersko-kosmetyczny czy żłobek.

Dlaczego warto ubiegać się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej?

W Polsce jest bardzo dużo młodych ludzi, którzy mają pomysł na biznes, lecz brakuje im pieniędzy. Coraz częściej młodzi uciekają od pracy na etacie, chcą tworzyć „coś swojego”,

”

Ponad 65,6 proc. pożyczkobiorców to osoby bezrobotne. Niemal 30 proc. stanowią absolwenci szkół i wyższych uczelni, a 6,3 proc. to studenci ostatnich lat studiów.

chęć łączyć pracę z pasją i ten Program im to umożliwił – powiedziała Weronika Stefaniak, właściciel klubu ZEBRA Fitness specjalizującego się w zajęciach na trampolinach 'Fit and Jump'.

Przekutałam swoją pasję do stylizacji wnętrz i wzornictwa w sposób na życie. Udział w programie oraz pozyskanie pożyczki pozwoliły mi na realizację marzenia. Głównym atutem były preferencyjne warunki, na których otrzymałam pożyczkę, co w łatwy sposób umożliwiło mi realizację celu, o którym od dawien dawna marzyłam – powiedziała Barbara Dębicka-Szpara, właściciel firmy Autorskie Studio Mebli i Wnętrz DĘBICKI DESIGN.

Do złożenia wniosku o pożyczkę przekonali mnie znajomi oraz rodzice. Mówili, że jeśli nie spróbuję, to będę na pewno żałować. Dla mnie wzięcie udziału w programie było trafioną decyzją, ponieważ moja pasja, czyli jeździectwo, stało się sposobem na zarabianie na życie. Nie ma nic lepszego niż praca połączona z pasją. Robię to, co kocham – powiedziała Paulina Pezda, właściciel firmy Stajnia Eliskir.

Bardziej elastyczne i przejrzyste koncesje na roboty budowlane i usługi

Ustawa o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi wprowadza przejrzyste zasady zawierania umów koncesyjnych, które są zgodne z prawem unijnym. Wdraża ona do polskiego porządku prawnego przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z 26 lutego 2014 roku w sprawie udzielania koncesji (tzw. dyrektywa koncesyjna). Ustawa zastąpi obowiązującą ustawę z 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Nowe przepisy wprowadzają szereg zmian, dzięki którym zasady zawierania i realizacji umów koncesyjnych będą prostsze i bardziej przejrzyste. Są one szczególnie istotne dla rynku partnerstwa publiczno-prywatnego. Umowy koncesyjne stanowią ponad 2/3 zawartych umów PPP.

Przyjęto, że próg stosowania ustawy, tak jak w zamówieniach publicznych, wyniesie **30 tys. euro**. Do tej pory takiego progu nie było.

Podobnie jak w Prawie zamówień publicznych odwołania będą składane do Krajowej Izby Odwoławczej i dalej ewentualnie do sądu powszechnego, co zastąpi obecny tryb administracyjno-prawny (skargę do sądu administracyjnego).

Ustawa wprowadza szeroki katalog możliwych zmian umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi, w tym m.in. od dawna postulowane **prawo interwencji (step-in-right)**. Chodzi o sytuację, w której koncesjonariusz nie wywiązuje się z zapisów umowy. W takim przypadku udzielający koncesji będzie mógł go zastąpić nowym koncesjonariuszem bez konieczności organizowania postępowania na wybór nowego partnera biznesowego. Taka sytuacja musi być jednak przewidziana na wstępnym etapie realizacji projektu.

Nowością są również **3 tryby wyboru koncesjonariuszy** – odpowiedniki, choć w nieco prostszej formie, przetargu ograniczonego, nieograniczonego oraz negocjacji. Dotychczas wybór koncesjonariusza mógł nastąpić jedynie w drodze negocjacji. Oznacza to, że zamawiający nie będą musieli zawsze prowadzić negocjacji, ale w odpowiedzi na zamieszczone przez nich ogłoszenie wykonawcy złożą swoje pisemne oferty.

Z kolei koncesjonariusze nie będą musieli, tak jak dotychczas, wybierać podwykonawców w trybie konkurencyjnym. Takiego obowiązku nie było też przy zwykłych zamówieniach publicznych.

Ustawa ogranicza **okres trwania umowy koncesji**. Takie rozwiązanie ma zapobiegać ograniczeniu konkurencji w dostępie do rynku. Umowa koncesji może być zawarta na dłużej niż 5 lat tylko wtedy, gdy koncesjonariusz nie jest w stanie odzyskać swoich nakładów w tym terminie.

Ustawa zawiera też **klauzule społeczne**. Zamawiający będą mogli zastrzec, że o zawarciu umowy koncesji mogą ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej lub inni wykonawcy, których statutowym celem jest społeczna i zawodowa integracja osób niepełnosprawnych. Zamawiający będą mogli też określić minimalny procentowy wskaźnik zatrudnienia tych osób u wykonawcy, jednak nie mniejszy niż 30%.

Z udziału w realizacji umów koncesji zostaną wykluczeni przedsiębiorcy, którzy naruszyli obowiązki wynikające z prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym oraz ochrony środowiska.

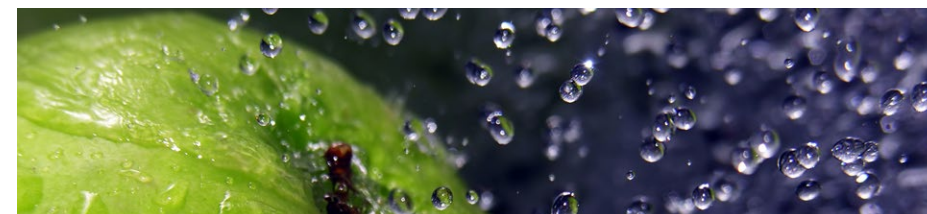
Dzięki nowej **ustawie** powinien zwiększyć się udział małych i średnich firm w wykonywaniu umów koncesji.

”

Próg stosowania ustawy, tak jak w zamówieniach publicznych, wyniesie 30 tys. euro

Dotacje do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych

Do 30 listopada 2016 r. można zgłaszać do właściwego dyrektora izby skarbowej zamiar skorzystania w 2017 r. z dotacji do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych. Ma to związek z niewykorzystaniem w poprzednich latach środków przeznaczonych na dotacje dla nich.

Ministerstwo Finansów [poinformowało](#), że przedsiębiorcy, którzy w trakcie 2017 r. zdecydowaliby się na rozpoczęcie korzystania z ww. dotacji, mogą złożyć takie zgłoszenie nie później niż 30 dni przed miesiącem, za który będą ubiegać się o dotację.

Specprzepisy dotyczące ASF

Ustawa z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ma na celu zapewnienie możliwości zagospodarowania produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi, wyprodukowanych ze świń wolnych od wirusa afrykańskiego pomoru świń, utrzymywanych na obszarach, na których stwierdzono występowanie wirusa.

Specjalne **rozwiązanie** przewidziane ustawą polega na **zwolnieniu z obowiązku stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych** (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164, z późn. zm.) **do zamówień na dostawy produktów mięsnych z mięsa wyłącznie wieprzowego, pochodzącego wyłącznie od świń utrzymywanych co najmniej 2 miesiące bezpośrednio przed ubojem w gospodarstwach rolnych położonych na obszarach objętych nakazami, zakazami lub ograniczeniami ustanowionymi w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (ASF).**

Wyłączenie stosowania Prawa zamówień publicznych do zamówień na dostawy produktów mięsnych może mieć miejsce po spełnieniu następujących przesłanek:

1. świnie, od których będą pochodziły produkty mięsne, zostaną zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii;
2. zamówienie będzie udzielane podmiotom produkującym produkty mięsne zgodnie z przepisami dotyczącymi produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących z obszarów podlegających ograniczeniom, nakazom lub zakazom lub przepisami o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
3. produkty mięsne spełnią wymagania weterynaryjne określone w przepisach o produktach pochodzenia zwierzęcego;
4. podmioty produkujące produkty mięsne, o których mowa w pkt 2, nabędą świnie po cenach netto nie niższych niż: ceny zakupu netto masy poubojowej ciepłej w odpowiedniej klasie skali klasyfikacji EUROP w regionie, w którym świnie zostaną nabyte, lub średnia cena netto dla wszystkich klas w masie żywej w tym regionie;
5. produkty mięsne spełnią szczegółowe wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 4 przedłożonej ustawy;
6. przedmiot zamówienia powinien obejmować zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, życia lub zdrowia ludzi lub wartość zamówienia będzie mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Prawa zamówień publicznych.

Ustawa wprowadza uproszczoną procedurę udzielenia zamówienia na dostawy produktów mięsnych, objętych przedmiotem ustawy. Udzielając zamówienia zamawiający został jednakże zobowiązany m.in. do zapewnienia przejrzystości postępowania i równego traktowania podmiotów zainteresowanych wykonaniem zamówienia.

Rodzaj produktów mięsnych oraz obszary, na których są położone gospodarstwa rolne utrzymujące zwierzęta objęte zakresem ustawy, biorąc pod uwagę m.in. aktualną sytuację epizootyczną lub liczbę świń w gospodarstwach rolnych, ustawodawca pozostawił do określenia, w drodze rozporządzenia, ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

Jednostki sektora finansów publicznych mają teraz **obowiązek** udzielania w pierwszej kolejności zamówień na dostawy produktów z mięsa wieprzowego, w przypadku zamó-

wień na dostawy takich produktów, obejmujących produkty pochodzące wyłącznie od świń utrzymywanych co najmniej 2 miesiące bezpośrednio przed ubojem w gospodarstwach rolnych położonych na obszarach objętych regulacjami związanymi z afrykańskim pomorem świń. Udzielenie zamówienia niezgodnego z powyższą dyspozycją będzie stanowiło naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z kolei **ustawa** z 23 września 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt dotyczy **usprawnienia** działania Inspekcji Weterynaryjnej w walce z chorobami zakaźnymi zwierząt, w szczególności z afrykańskim pomorem świń (ASF). Inspekcja Weterynaryjna będzie mogła lepiej **identyfikować** podmioty prowadzące działalność nadzorowaną (np. gospodarstwa, targowiska, miejsca gromadzenia i punkty skupu zwierząt). Do rejestru takich podmiotów **włączony** zostanie numer ewidencyjny PESEL albo numer identyfikacyjny REGON, dzięki czemu **usprawniona** zostanie identyfikacja podmiotów nadzorowanych.

Minister Środowiska **zalecił** myśliwym **rozrzedzenie** populacji dzików na terenach położonych na wschód od Wisły.

Przeczytaj też: *Zasady ochrony gospodarstw przed ASF.*

Ograniczenie handlu w niedziele?

Obywatelski projekt ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele dotyczy określenia zasad zakazu handlu w placówkach handlowych oraz w podmiotach działających na rzecz handlu w niedziele z wyłączeniem kilku niedziel w roku, w przypadku których potrzeba handlu podyktowana jest szczególną koniecznością zaspokajania potrzeb ludności.

Proponuje się w nim też ustalenie zasad godzinowego ograniczenia handlu w wigilię Bożego Narodzenia i Wielką Sobotę.

Zakaz handlu w niedziele miałby dotyczyć większości placówek handlowych, w tym m.in. sklepów, stoisk, straganów, hurtowni, składów materiałów budowlanych oraz domów wysyłkowych. Przepisy objęłyby także: franczyzobiorców, przedsiębiorców prowadzących działalność w oparciu o „umowę agencji” (z wyjątkiem stacji paliw), przedsiębiorców prowadzących handel obwoźny i obnośny.

Wyłączone z zakazu handlu byłyby m.in. stacje benzynowe, piekarnie, sklepy usytuowane na dworcach kolejowych i lotniskach czy kioski z prasą. Otwarte w niedziele będą mogły być również małe, osiedlowe sklepy pod warunkiem, że za ladą stanie ich właściciel. Projekt zakłada też ustanowienie siedmiu tzw. niedziel handlowych w ciągu roku. Sklepy mają być czynne np. w niedziele poprzedzające Boże Narodzenie, Wielkanoc oraz w okresach, w których organizowane są wyprzedaże.

Plan na rzecz odpowiedzialnego rozwoju

Trwają konsultacje społeczne Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Można wyrazić swoją opinię.

Wsparcie rozwoju firm, ich produktywności i ekspansji zagranicznej oraz równomierny rozwój całego kraju, który odczują wszyscy Polacy. Więcej inwestycji i wyższe nakłady na innowacje. Wyraźniej lepsza współpraca nauki i biznesu. Wzrost PKB charakteryzujący się wysoką jakością. Ułatwienia dla przedsiębiorstw i promowanie oszczędności. To główne

”

Rząd oprze rozwój Polski na pięciu filarach:

- **reindustrializacja,**
- **rozwój innowacyjnych firm,**
- **kapitał dla rozwoju,**
- **ekspansja zagraniczna,**
- **rozwój społeczny i regionalny.**

założenia Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Z kilku instytucji, których zadania w pewnym stopniu się powielają, powstanie spójnie działający Polski Fundusz Rozwoju.

Plan jest zestawem narzędzi dynamizujących **rozwój** Polski. Zawiera diagnozę sytuacji, kierunkuje działania rządu na najbliższych kilkanaście lat i wskazuje konkretne zadania.

Filary planu

Rząd oprze rozwój Polski na pięciu filarach:

- **reindustrializacja** (wspieranie istniejących i rozwijanie nowych przewag konkurencyjnych i specjalizacji polskiej gospodarki),
- **rozwój innowacyjnych firm** (budowa przyjaznego otoczenia dla firm i systemu wsparcia innowacji),
- **kapitał dla rozwoju** (więcej inwestycji i budowanie oszczędności Polaków),
- **ekspansja zagraniczna** (wsparcie eksportu i inwestycji zagranicznych polskich firm, reforma dyplomacji ekonomicznej, promowanie polskich marek),
- **rozwój społeczny i regionalny** (m.in. reforma szkolnictwa zawodowego, włączenie obszarów wiejskich i małych miast w procesy rozwojowe).

W każdym z filarów zawarte są propozycje konkretnych rozwiązań, m.in.:

Powołanie Polskiego Funduszu Rozwoju

Polski Fundusz Rozwoju (PFR) będzie kluczowym narzędziem w realizacji strategii. Fundusz powstanie w oparciu o istniejące instytucje rozwoju (część funkcji dzisiejszego BGK, PARP, PIR, PAIiZ, ARP i KUKI). Zintegruje i uporządkuje narzędzia oferowane przez te instytucje oraz zaproponuje nowe. W rezultacie ich efektywność wzrośnie (do tej pory oferta instytucji dublowała się, niewielka była też skala ich działania). Zakres jego wsparcia obejmie wiele obszarów – małe i średnie firmy, inwestycje, infrastrukturę, eksport, promocję, innowacje. Fundusz pozyska kapitał na inwestycje oferowany na preferencyjnych warunkach przez międzynarodowe instytucje finansowe.

Pakiet dla przedsiębiorców i innowacji

Minister Rozwoju przygotuje nowe rozwiązania, w obszarach, które są szczególnie ważne dla małych i średnich przedsiębiorstw. Jednym z nich jest nowa Konstytucja Biznesu, czyli ustawa, która całościowo będzie regulować zasady prowadzenia biznesu w Polsce (zastąpi ustawę o swobodzie działalności gospodarczej). Nowe prawo ograniczy bariery prawne dla przedsiębiorców oraz ułatwi współpracę przy innowacyjnych projektach. Stworzo-

ne zostaną m.in. zasady sukcesji jednoosobowych firm. Przygotowana zostanie również nowa ustawa o innowacyjności (nowelizacja obecnej ustawy w VI 2016 r., a nowa ustawa w pierwszej połowie 2017 r.), ruszy program StartInPoland, a instytuty naukowo-badawcze zostaną zreformowane.

Branżowe programy rozwojowe

Polskie przedsiębiorstwa powinny być silne we wszystkich branżach, ale musimy też mieć swoje specjalności, zwłaszcza takie, które oparte są na nowoczesnych technologiach. Ich rozwój wesprze wykorzystanie Krajowych Inteligentnych Specjalizacji i specjalne programy rozwojowe realizowane przez Ministerstwo Rozwoju i Polski Fundusz Rozwoju dla różnych branż, przykładowo lotniczej, zbrojeniowej, stoczniowej, chemicznej, spożywczej, transportowej i IT.

Cele planu

Cele, które stawia sobie rząd na 2020 r., to m.in.:

- wzrost inwestycji do poziomu ponad 25% PKB,
- wzrost udziału nakładów na B+R do poziomu 2% PKB,
- wzrost liczby średnich i dużych przedsiębiorstw do ponad 22 tys.,
- więcej polskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych (wzrost o 70%),
- wzrost produkcji przemysłowej wyższy od wzrostu PKB,
- PKB per capita Polski na poziomie 79% średniej unijnej.

W efekcie wdrożenia planu polska gospodarka wydostanie się z pięciu pułapek rozwojowych: pułapki średniego dochodu, pułapki braku równowagi pomiędzy kapitałem zagranicznym i krajowym zaangażowanym w gospodarkę, pułapki przeciętnego produktu, pułapki demograficznej oraz pułapki słabości instytucji.

Pomoc dla poszkodowanych w wyniku gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub suszy

Producenci rolni, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 70% lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70% upraw w szklarniach i tunelach foliowych, spowodowane wystąpieniem gradu, huraganu, deszczu nawalnego lub suszy, mogą ubiegać się o wsparcie.

Mogą oni od 17 do 31 października br. składać do ARiMR wnioski o udzielenie [pomocy](#).

Pomoc na „małe przetwórstwo”

Od 29 września do 28 października 2016 r. w Oddziałach Regionalnych ARiMR przyjmowane są wnioski o pomoc dla rolników, domowników lub małżonków rolników, w ramach wsparcia inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój.

Warunkiem uzyskania [pomocy](#) jest podjęcie wykonywania działalności gospodarczej związanej z przetwarzaniem produktów rolnych. Beneficjenci, którzy będą ubiegać się o wsparcie na inwestycje w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój w ramach PROW 2014–2020, mogą rozpocząć działalność gospodarczą **nie wcześniej niż po podpisaniu umowy o przyznaniu pomocy i nie później niż trzy miesiące od dnia jej zawarcia.**

Projekt ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych

Resort energii przygotował i skierował do konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych projekt ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.

Projekt zakłada powołanie Funduszu Niskoemisyjnego Transportu, którego celem będzie wspieranie rozbudowy infrastruktury paliw alternatywnych oraz tworzenie rynku pojazdów na te paliwa.

Wykorzystywanie przewagi kontraktowej...

Rządowy projekt ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi ma wprowadzić pieniężne kary administracyjne za nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej.

Postępowanie ma wszczynać z urzędu Prezes UOKiK, a zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania tych praktyk będzie mógł zgłosić Prezesowi UOKiK przedsiębiorca, jeżeli podejrzewa stosowanie takich praktyk wobec siebie.

Polska Izba Handlu uważa, że projekt nowej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej, przygotowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, realizuje tylko interes wąskiej grupy producentów rolnych, a ustawa jest napisana w sposób niejednoznaczny i nieprecyzyjny. Gdyby ustawa została przyjęta w takim kształcie, większość producentów i dostawców produktów spożywczych wręcz na niej straci – twierdzi PIH.

Łatwiejsza sprzedaż żywności przez rolników

Do Sejmu trafił rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników.

Jest to długo oczekiwany przez rolników projekt aktu prawnego ułatwiającego sprzedaż żywności z własnego gospodarstwa rolnego. Chodzi o stworzenie polskim rolnikom lepszych możliwości rozwoju produkcji i sprzedaży konsumentom finalnym żywności wyprodukowanej w całości lub w części z własnej uprawy, chowu lub hodowli.

Proponowana ustawa wychodzi naprzeciw postulatam rolników i zapewnia im równe szanse oraz możliwości w zakresie sprzedaży żywności konsumentom finalnym z rolnikami z innych państw członkowskich Unii Europejskiej. To także zysk dla polskich konsumentów, którzy coraz częściej są zainteresowani możliwością zakupu świeżej żywności, produkowanej w danym rejonie przez lokalnych rolników. Dzięki przyjętym rozwiązaniom likwiduje się długi łańcuch dostaw oraz pośredników. Zapewnione tym samym zostają bezpośrednie relacje producentów i konsumentów.

Proponowane są też preferencje podatkowe dla rolników prowadzących handel detaliczny – przewiduje się zwolnienie z podatku od sprzedaży żywności do wysokości 20 tysięcy złotych rocznie.

Projektowana ustawa umożliwi producentom rolnym produkcję jak najszerszego asortymentu żywności, w tym produktów złożonych, takich jak np. gołąbki, naleśniki czy ciasta. Zaproponowano również wprowadzenie rozwiązań pozwalających na nabywanie produktów spoza gospodarstwa, jednocześnie ograniczając ich ilość – co najmniej 50% produktu finalnego, z wyłączeniem wody, mają stanowić produkty roślinne bądź zwierzęce pochodzące z własnej uprawy, hodowli lub chowu.

”

Zaproponowane przepisy stworzą rolnikom rzeczywiste możliwości sprzedaży konsumentom żywności uzyskanej z własnej uprawy, chowu lub hodowli.

Prace legislacyjne w zakresie prawa własności przemysłowej oraz rzeczników patentowych

W Ministerstwie Rozwoju trwają prace nad 9 projektami rozporządzeń wykonawczych do ustaw: o rzecznikach patentowych, własności przemysłowej oraz o zasadach uznawania kwalifikacji nabytych w państwach członkowskich UE. Projekty te mają na celu dostosowanie aktów wykonawczych do obecnie obowiązujących przepisów prawa polskiego i UE.

Ułatwienia i mniejsze opłaty

Część zmian stanowi znaczące udogodnienie dla MŚP m. in. poprzez: **uproszczenie i przyspieszenie procedur uzyskiwania ochrony praw własności przemysłowej** oraz **zmniejszenie opłat za tę ochronę**. Inne zmiany wynikają z konieczności dostosowania polskich przepisów do regulacji UE, co pozwoli m. in. na zwiększenie dostępności ekspertów z zakresu własności przemysłowej.

Z 15 projektów rozporządzeń dotychczas z sukcesem zostało podpisanych i opublikowanych już 6 z nich. Pozostałe projekty znajdują się na ostatnich etapach prac legislacyjnych i spodziewamy się, że nowe przepisy wejdą w życie w najbliższym czasie.

Zgłoszenia znaków towarowych, wynalazków

Wśród projektowanych regulacji znajdują się przepisy wprowadzające szereg usprawnień w procesie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń znaków towarowych, wynalazków, wzorów użytkowych oraz wzorów przemysłowych.

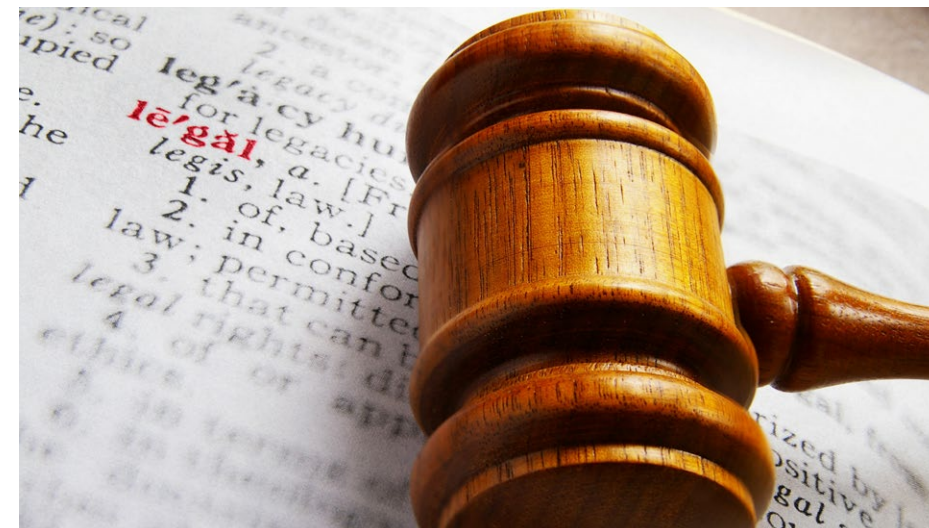
Zmiany wiążą się m.in. z przejściem z systemu badawczego znaków towarowych na uproszczony system sprzeciwowy, czy z rezygnacją w dokumentacji zgłoszeniowej wzoru przemysłowego z obligatoryjnego dołączania opisu wyjaśniającego ilustrację wzoru przemysłowego.

Rejestry Urzędu Patentowego

Zmiany obejmą także rejestry prowadzone przez Urząd Patentowy. W związku z wyodrębnieniem w ustawie z 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, z rejestru patentowego rejestru dodatkowych praw ochronnych, zostanie zwiększona czytelność rejestrów prowadzonych przez Urząd Patentowy. Dodatkowo projekt rozporządzenia wprowadza zmiany wynikające z potrzeby stopniowego, pełnego wdrożenia elektronicznego systemu prowadzenia rejestrów Urzędu.

Przewiduje się także ułatwienia w prowadzeniu korespondencji w postaci elektronicznej, a także dostosowanie zgłoszeń elektronicznych dokonywanych w Urzędzie Patentowym do szybko zmieniających się regulacji z zakresu cyfryzacji. W projekcie rozporządzenia dotyczącym prowadzenia korespondencji w postaci elektronicznej, nie przewiduje się już postępowania się, w prowadzonej z Urzędem Patentowym RP korespondencji w postaci elektronicznej, bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, a także wprowadza się istotne usprawnienia realizacji elektronicznej obsługi zgłoszeń patentowych, w której części dokumentacji patentowej są sekwencje nukleotydów i aminokwasów.

Ponadto zgodnie z oczekiwaniami uprawnionych z praw wyłącznych na przedmioty własności przemysłowej, zostaną określone formalnie wzory wydawanych przez Urząd Patentowy dokumentów patentowych, dodatkowych świadectw ochronnych, świadectw ochronnych, świadectw rejestracji oraz dowodów pierwszeństwa.

Obniżenie opłat

Projektowane zmiany ujednoczą system naliczania opłat i obniżą wysokość opłat za zgłoszenie i ochronę znaków towarowych. Będzie to możliwe poprzez zgłaszanie znaków towarowych także tylko do jednej klasy, a opłaty będą pobierane w takiej samej wysokości za każdą klasę towarową (aktualnie trzeba zgłaszać znaki towarowe jednocześnie do trzech klas i wnieść opłatę za trzy klasy). Opłata za zgłoszenie znaku towarowego zostanie obniżona z 550 zł do **450 zł**. Projektowane rozporządzenie obniży opłaty za ochronę znaku towarowego za każdą klasę towarową powyżej trzech klas z kwoty 450 zł do kwoty **400 zł**.

Projekt zakłada zmniejszenie opłat za ochronę wzorów przemysłowych za pierwsze dwa pięcioletnie okresy ochrony. Za I okres ochronny z 400 zł do **150 zł** i za II okres ochronny z 1 000 zł do **250 zł**, czyli łącznie o 1 000 zł.

Zmiany w egzaminach na rzecznika patentowego

23 września 2016 r. wejdzie w życie rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 5 września 2016 r. w sprawie przedmiotu szkolenia aplikantów rzecznikowskich, szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego.

Główna zmiana dotyczy zawężenia formy przeprowadzenia egzaminu konkursowego i kwalifikacyjnego z pisemno-ustnej tylko do formy pisemnej. Wprowadzenie wyłącznie formy pisemnej obu egzaminów spowoduje, że ocena zdających stanie się bardziej obiektywna; egzamin ustny ma charakter bardziej uznaniowy, co może wpływać na przejrzystość oceny zdających.

Doprecyzowano także zakres szkolenia w ramach aplikacji rzecznikowskiej, polegający na dostosowaniu tego zakresu do określonych w art. 31 ust. 1 ustawy z 11 września 2011 r. o rzecznikach patentowych elementów wiedzy, potrzebnych do samodzielnego i prawi-

”

Projektowana zmiana regulacji pozwoli na wykorzystanie ceny za usługę rzecznika patentowego jako elementu konkurencji pomiędzy rzecznikami.

łowego wykonywania zawodu rzecznika patentowego. Zrezygnowano z regulowania odrębnego postępowania w sprawach gospodarczych, wskazano wyraźnie, że szkolenie dotyczące postępowania międzynarodowego w sprawach własności przemysłowej, dotyczy postępowania przed organami międzynarodowymi, w tym Unii Europejskiej. Ponadto szkolenie będzie obejmowało również postępowania przed innymi organami orzekającymi w sprawach własności przemysłowej oraz zasady i formy wykonywania zawodu rzecznika patentowego, jego aspekty etyczne i organizacje samorządu rzeczników patentowych.

Stawki rzeczników patentowych

Na zaawansowanym etapie prac znajduje się także projekt ustawy zmieniającej ustawę o rzecznikach patentowych dotyczący zmiany stawek minimalnych pobieranych przez rzeczników patentowych.

Projekt jest odpowiedzią na uwagi Komisji Europejskiej, która zarzuciła Polsce naruszenie dyrektywy usługowej w zakresie stawek minimalnych dla rzeczników patentowych i wezwała do podjęcia działań eliminujących to uchybienie.

W projekcie nowelizacji zmienia się art. 13 ust. 1 i 3 ustawy z 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz.U. 2012, poz. 2076 z późn. zm.). Zmiana polega na całkowitym zniesieniu stawek minimalnych stanowiących podstawę do ustalenia wynagrodzenia rzecznika patentowego w relacji rzecznik – klient. Stawki minimalne pozostaną jedynie dla potrzeb ustalania i zasądzanie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed organami wymiaru sprawiedliwości oraz Urzędem Patentowym RP orzekającym w postępowaniu spornym.

Projektowana zmiana regulacji pozwoli na wykorzystanie ceny za usługę rzecznika patentowego jako elementu konkurencji pomiędzy rzecznikami. Może to wpłynąć na jakość usług, obniżenie cen i zwiększenie dostępności usług tego rodzaju, szczególnie w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób fizycznych.

Większy nadzór nad obrotem e-papierosami

8 września br. weszła w życie nowelizacja ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Jej celem jest ograniczenie dostępu i zwiększenie nadzoru nad obrotem papierosami elektronicznymi. Ustawa wprowadziła m.in. zakaz sprzedaży e-papierosów lub pojemników zapasowych (z płynem zawierającym nikotynę) osobom, które nie ukończyły 18 lat.

Papierosów elektronicznych, podobnie jak tradycyjnych, nie można już palić w miejscach publicznych, np. na przystankach autobusowych. Ponadto, zgodnie z nowelizacją, e-papierosy zostały objęte zakazem reklamy, tak jak wyroby tytoniowe. Za palenie w miejscach publicznych grozi mandat w wysokości 500 zł, a za złamanie zakazu reklamy – kara wynosząca 200 tys. zł.

Poza tym nowelizacja zobowiązuje importerów i producentów nowych papierosów elektronicznych lub pojemników zapasowych, aby co najmniej na 6 miesięcy przed planowanym wprowadzeniem ich do obrotu, zgłaszali taki zamiar Inspektorowi do spraw Substancji Chemicznych. Produkty te muszą ponadto spełniać odpowiednie wymagania techniczne. Zakazano używania substancji stwarzających wrażenie, że wyrób tytoniowy jest korzystny dla zdrowia (witaminy) lub sugerujących witalność (tauryna i kofeina), a także dodatków barwiących oraz ułatwiających inhalację lub absorpcję nikotyny. Inspektor do spraw Substancji Chemicznych ma kontrolować, czy wyrób tytoniowy ma np. aromat charakterystyczny (np. owocowy, ziołowy, mentolowy, waniliowy), zawiera środek aromatyzujący (dodatek nadający zapach czy smak), a także dodatki w ilościach uzależniających, toksycznych lub rakotwórczych.

Zgodnie z przepisem przejściowym zawartym w nowelizacji wyroby tytoniowe mogą być ekspozowane w miejscach sprzedaży na dotychczasowych warunkach do końca 2016 r.

”**Papierosów elektronicznych, podobnie jak tradycyjnych, nie można już palić w miejscach publicznych, np. na przystankach autobusowych.**

Zgłoszenia celne

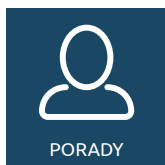
Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 września 2016 r. w sprawie zgłoszeń celnych weszło w życie z dniem 20 września 2016 roku.

Określa ono:

1. szczegółowe wymogi, jakie powinno spełniać zgłoszenie celne, w tym dokonywane z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego;
2. dokumenty, które mogą być wykorzystywane w charakterze zgłoszenia celnego;
3. dokumenty dołączane do zgłoszenia celnego.

Ponadto, 15 września br. nastąpiła zmiana wykazu urzędów celnych, właściwych do określonych czynności przewidzianych prawem celnym.

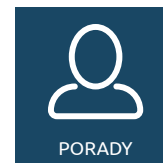
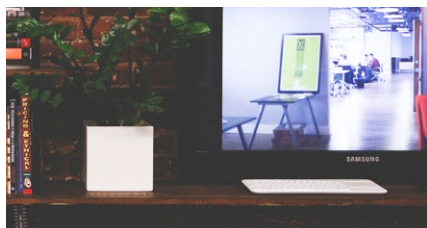

Uwaga na urządzenie gier na automatach poza kasynami gry

Użytkowanie automatów do gier (takich jak terminale rzekomo oferujące „quizy wiedzy” lub obrót instrumentami pochodnymi) poza kasynami gry, np. w lokalach gastronomicznych, może narażać przedsiębiorców na konsekwencje prawne. Uzyskanie opinii jednostki badającej, upoważnionej przez Ministra Finansów, z badania technicznego automatu nie gwarantuje legalności jego eksploatacji poza kasynem gry. Jedynie decyzja Ministra Finansów o niehazardowym charakterze gry na danym urządzeniu zapewnia prowadzenie takiej działalności zgodnie z prawem.

Ustawa o grach hazardowych dopuszcza urządzenie gier na automatach wyłącznie w kasynach gry, na podstawie rejestracji dokonanej przez Naczelnika Urzędu Celnego, po uzyskaniu opinii jednostki badającej. Taka jednostka, która działa z upoważnienia Ministra Finansów, przeprowadza badania techniczne automatów i urządzeń do gier przewidziane w przepisach oraz wydaje opinie z tych badań. Opinia stanowi jedynie informację, że zbadany automat lub urządzenie do gier spełnia lub nie warunki techniczne (określone w ustawie o grach hazardowych oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 9 marca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków rejestracji i eksploatacji automatów i urządzeń do gier). Jednostka badająca w swoich opiniach nie jest uprawniona do rozstrzygania, czy gra na danym urządzeniu jest grą na automacie w rozumieniu ustawy o grach hazardowych. Rozstrzyga to wyłącznie Minister Finansów (art. 2 ust. 6 ustawy o grach hazardowych).

Dlatego MF [przestrzega](#) przed sytuacjami, w których przedsiębiorcom (np. prowadzącym lokale gastronomiczne) oferuje się wstawienie do ich lokalu automatu, wskazując jako podstawę jego legalnej eksploatacji opinię z badania technicznego, którą wydała jednostka badająca upoważniona przez Ministra Finansów. Tego rodzaju opinie nie uprawniają do zgodnej z prawem eksploatacji automatów, a ich użytkowanie może narażać posiadaczy lokali na odpowiedzialność prawną.

Informacje o rzetelności danych adresowych przedsiębiorcy

Z dniem 19 maja 2016 r. weszły w życie przepisy znowelizowanej ustawy z dnia 25 września 2015 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2015 poz. 584, ze zm.). Nowe przepisy wprowadzają szereg ułatwień dla korzystających z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) przedsiębiorców, w tym m.in. usprawniają procedury administracyjne związane z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej za pośrednictwem CEIDG. W ewidencji znajdują się informacje o nieaktualnych numerach identyfikacji podatkowej (NIP), co może oznaczać, że przedsiębiorca posługuje się fałszywymi lub fikcyjnymi danymi adresowymi swojej siedziby lub miejsca wykonywania działalności gospodarczej.

Głównym celem ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw jest wprowadzenie kilku bardzo istotnych zmian w funkcjonowaniu Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) i procesach rejestracji działalności, procedurach wykreślenia przedsiębiorców oraz dokonywania sprostowań wpisów. Najważniejsze zmiany w nowelizacji ustawy to:

- możliwość „rezygnacji” z wpisu w CEIDG (osoba nie podjęła wykonywania działalności gospodarczej),
- rozszerzenie danych kontaktowych,
- zmiany w danych dopisywanych z urzędu,
- uproszczenie procedury sprostowania wpisu,
- automatyczne wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG,
- konieczność posiadania tytułu prawnego do lokalu,
- zmiany w procedurze wpisu.

Oprócz uproszczenia i usprawnienia obsługi przedsiębiorców poprzez CEIDG, wprowadzone zmiany doprecyzują także obowiązujące przepisy w celu jednolitego stosowania prawa i zapewnienia wysokiej jakości danych zawartych w ewidencji przedsiębiorców.

W pierwszej kolejności znowelizowana ustawa wprowadza możliwość rezygnacji z wpisu w CEIDG tym osobom, które, mimo że dokonały wpisu, nie rozpoczęły prowadzenia działalności gospodarczej. W takich przypadkach informacja o „rezygnacji” z zamiaru podjęcia działalności gospodarczej i tym samym dokonania wpisu do CEIDG będzie przekazywana do innych rejestrów połączonych z CEIDG, m.in. ZUS, GUS, urzędów skarbowych. Rozszerzony został także zakres danych kontaktowych przedsiębiorcy, które podlegają wpisowi. Do katalogu dodany został numer telefonu oraz numer faxu przedsiębiorcy oraz dodatkowe informacje dotyczące upadłości i postępowania restrukturyzacyjnego. O ujawnieniu danych kontaktowych zadecyduje przedsiębiorca – czy chce by dane były widoczne, czy też służyły jedynie do kontaktu z administracją. Nowelizacja pozwoli również na ograniczenie liczby postępowań administracyjnych związanych ze sprostowaniami czy wykreśleniami wpisów, dzięki temu, że pracownicy urzędów gmin mogą już samodzielnie poprawiać błędy we wnioskach przedsiębiorców. Wprowadzony został także automatyczny mechanizm wykreślenia przedsiębiorcy z CEIDG.

Na mocy nowych przepisów nastąpiło również rozszerzenie katalogu danych i informacji wpisywanych do CEIDG z urzędu. Dane te będą dopisywane oraz modyfikowane przez właściwe organy, bez konieczności składania przez przedsiębiorcę wniosku aktualizacyjnego. Wśród danych wprowadzanych z urzędu znajduje się informacja o numerze identyfikacji podatkowej (NIP) oraz jego ewentualnym nieważeniu lub uchyleniu – wprowadzana przez Urząd Skarbowy. Jeśli we wpisie przedsiębiorcy w CEIDG pojawi się informacja o uchylonym numerze identyfikacji podatkowej (NIP) oznacza to, że Naczelnik Urzędu Skarbowego właściwy dla tego przedsiębiorcy posiada informacje, że postąpił on fałszywymi lub fikcyjnymi danymi adresowymi swojej siedziby lub miejsca wykonywania działalności gospodarczej.

Istotną zmianą jest również nałożenie na przedsiębiorców obowiązku posiadania tytułu prawnego do nieruchomości, których adresy podlegają wpisowi do CEIDG. Rozwiązanie to zapewni przede wszystkim prawdziwość i rzetelność danych adresowych wpisanych do CEIDG. Mechanizm ten ma ułatwić również walkę z nieuczciwymi przedsiębiorcami podającymi nieprawdziwe dane adresowe, ma służyć likwidacji fikcyjnych działalności gospo-

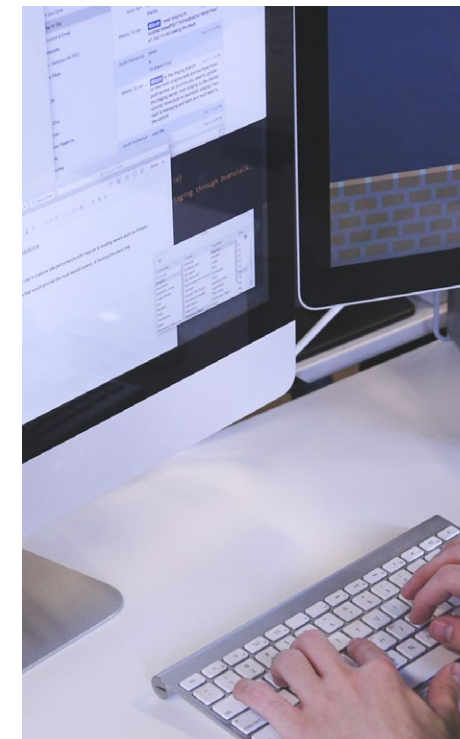
darczych, często działających poprzez tzw. „biura wirtualne” lub też takich, w których korespondencja powraca jako nieodebrana, gdyż osoba zakładająca działalność podała nieprawdziwy adres. Tytułu prawnego do nieruchomości nie dołącza się do wniosku o wpis do CEIDG, natomiast trzeba go przedstawić organowi ewidencyjnemu na jego wezwanie w ciągu 7 dni od doręczenia wezwania. Jego niedostarczenie spowoduje wykreślenie przedsiębiorcy z rejestru.

Oprócz informacji o przedsiębiorcach i podmiotach dostępnych w CEIDG, przedsiębiorcy mają możliwość zweryfikowania czy ich kontrahenci są czynnymi podatnikami VAT. Izba Skarbowa w Krakowie poinformowała, że w ubiegłym roku Ministerstwo Finansów uruchomiło na [Portalu Podatkowym](#) usługę „Sprawdzenie statusu podmiotu w VAT”, która poprzez wpisanie w stosowne pole identyfikatora podatkowego NIP, pozwoli sprawdzić status podatnika VAT. Ważnym jest aby zweryfikować kontrahenta przed dokonaniem transakcji i uchronić się przed nieuczciwymi przedsiębiorcami oraz grożącymi konsekwencjami podatkowymi. Podobną usługę, która oprócz danych o statusie VAT zawiera także informacje o rzetelności czeskiego podatnika, uruchomiło w ostatnim czasie również Ministerstwo Finansów Republiki Czeskiej. Usługa skierowana jest do przedsiębiorców, którzy podejmują współpracę z podmiotami zarejestrowanymi w Czechach. Informacje o statusie „nierzetelnego podatnika VAT”, w języku angielskim, znajdują się na [stronie Ministerstwa Finansów Republiki Czeskiej](#) (link otwiera nowe okno w innym serwisie). Informacja o możliwości sprawdzenia statusu podatkowego podmiotu czeskiego zawarta jest również w [komunikacie Ministerstwa Finansów](#).

Szczegółowe informacje o zmianach dostępne są w [komunikacie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej](#).

Pełny tekst ustawy nowelizującej dostępny znajduje się w [Dzienniku Ustaw poz. 1893 z 2015 r.](#)

Źródło: Izba Skarbowa w Krakowie

AKTUALNOŚCI

Najniższa emerytura w 2017 r. wyniesie 1000 zł

Rząd **proponuje**, by wszystkie emerytury i renty w 2017 r. były wyższe. Najniższa emerytura, wynosząca obecnie 882,56 zł zostanie **podniesiona** do 1000 zł. Również w KRUS wprowadzona zostanie gwarancja najniższej emerytury i renty na poziomie 1000 zł.

Wyższe renty i emerytury

Wszystkie emerytury i renty z systemu ubezpieczenia społecznego, z ubezpieczenia społecznego rolników, z zaopatrzenia tzw. służb mundurowych, zasiłki i świadczenia przed-

emerytalne, zostaną **podniesione** w ramach waloryzacji o wskaźnik wynoszący 100,73% – mówiła minister rodziny, pracy i polityki społecznej.

Równocześnie zostanie wprowadzona minimalna gwarantowana podwyżka waloryzacji na poziomie 10 zł. Z tym, że emerytury z systemu pracowniczego, wypłacane poniżej gwarantowanej, a więc te bez spełnionego stażowego, zostaną zwaloryzowane na poziomie 100,73. Proporcjonalnie niższa podwyżka będzie odnosiła się do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy i emerytury częściowej – poinformowała Elżbieta Rafalska.

Jak dodała minister Rafalska wysokość najniższej emerytury, z obecnej kwoty 882,56 (dla osób, które mają do niej prawo) zostanie podniesiona do 1000 zł. Renta socjalna z kwoty 741,35 zł do 840 zł, renta socjalna z 741,35 zł do 840 zł, a renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy z 676,75 zł do 750 zł.

Zmiany w KRUS: 1000 zł najniższej emerytury i renty

W KRUS-ie zostanie wprowadzona gwarancja najniższej emerytury i renty na poziomie 1000 zł i zostanie zmieniony mechanizm ustalania emerytury podstawowej – mówiła minister Rafalska. Będą one waloryzowane tak, jak w innych systemach.

Zdaniem minister Elżbiety Rafalskiej takie zmiany pozwolą na utrzymanie realnej wartości wszystkich rent i emerytur oraz ich siły nabywczej. *Gwarantujemy przy tym bardzo niskim wskaźniku waloryzacji w miarę odczuwalną, lepszą kwotę tej waloryzacji, nie niższą niż 10 zł. Minimalną kwotę 10 zł zostaną objęci wszyscy emeryci i renciści, których świadczenia nie przewyższają 1369 zł* – mówiła.

WSKAŹNIKI I STAWKI

Minimum 2 tys. zł pensji

Płaca minimalna od 1 stycznia 2017 r. będzie wynosić 2 tys. zł.

Premier Beata Szydło podpisała rozporządzenie w tej sprawie. Oznacza to **wzrost** o 8,1% (150 zł) w stosunku do 2016 r. (obecnie pensja minimalna to 1 850 zł brutto).

AKTUALNOŚCI

Będzie nowy kodeks pracy?

Komisja Kodyfikacyjna Prawa pracuje nad opracowaniem projektu ustawy – kodeks pracy oraz projektu ustawy – kodeks zbiorowego prawa pracy.

– Wracamy do pracy nad nowymi kodeksami pracy. Uważamy, że kodeks z 1974 roku wymaga zmiany – powiedziała minister Elżbieta Rafalska. – Po częściowych zmianach w prawie pracy, takich jak wprowadzenie minimalnej stawki godzinowej czy likwidacja syndromu pierwszej dniówki, przyszedł czas na kompleksowe uporządkowanie tego obszaru.

W 2006 roku zakończyła prace komisja kodyfikacyjna, która przygotowała dwa projekty ustaw, dotyczących kodeksu pracy – indywidualnych i zbiorowych stosunków pracy, jednak prace nad nimi nie były kontynuowane. Nowa Komisja ma wykorzystywać projekty wypracowane przez poprzedników.

Do Komisji zostało powołanych 14 wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki indywidualnego i zbiorowego prawa pracy. Kandydaci na członków Komisji Kodyfikacyjnej zostali wskazani przez organizacje związków zawodowych i organizacje pracodawców, a także przez ministra właściwego do spraw pracy.

Zmieniająca się sytuacja na rynku pracy sprawia, że normy prawne tworzące indywidualne prawo pracy wymagają rekodyfikacji. Natomiast regulacje ustawowe składające się na zbiorowe prawo pracy powinny zostać skodyfikowane.

PROJEKTY

Co z „Programem Pracy Więźniów”?

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy, przedłożony przez ministra sprawiedliwości. Zaproponowano rozwiązania, które zwiększą zatrudnienie osób skazanych. Projekt jest częścią „Programu Pracy Więźniów”.

Zaproponowano zwiększenie liczby podmiotów, dla których nieodpłatnie pracowałyby więźniowie. Chodzi o pracę na cele społeczne na rzecz:

- samorządu terytorialnego,
- podmiotów, dla których organ gminy, powiatu lub województwa jest organem założycielskim,
- państwowych lub samorządowych jednostek organizacyjnych,
- spółek prawa handlowego z wyłącznym udziałem Skarbu Państwa lub gminy, powiatu bądź województwa,
- instytucji lub organizacji reprezentujących społeczność lokalną,
- placówek oświatowo-wychowawczych,
- młodzieżowych ośrodków wychowawczych,
- młodzieżowych ośrodków socjoterapii,
- podmiotów leczniczych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej,
- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- fundacji, stowarzyszeń i innych instytucji lub organizacji użyteczności publicznej, niosących pomoc charytatywną.

Praca ta będzie możliwa – za zgodą skazanego – również powyżej 90-ciu godzin w miesiącu.

W projekcie przewidziano też zwiększenie dochodów Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieziennych Zakładów Pracy. Kwota potrąceń na ten cel zwiększy się z 25 do 45% wynagrodzenia przysługującego skazanemu. Dodatkowe środki funduszu zostaną przeznaczone na:

- zwiększenie pokrycia części kosztów zatrudnienia osadzonych, ponoszonych przez przedsiębiorców w postaci wypłaty ryczałtu (obecnie pracodawcy otrzymują ryczałt w wysokości 20% wynagrodzenia przysługującego zatrudnionym osobom pozbawionym wolności), co bezpośrednio wpłynie na atrakcyjność zatrudnienia więźniów,

”

Zaproponowano zwiększenie liczby podmiotów, dla których nieodpłatnie pracowałyby więźniowie.

- budowę infrastruktury produkcyjnej na terenie jednostek penitencjarnych (chodzi o budowę na terenach więzień hal produkcyjnych o lekkiej konstrukcji, które można by wdzierżawić przedsiębiorcom – w celu wyposażenia ich w maszyny i urządzenia produkcyjne, a następnie zatrudnienia osób pozbawionych wolności).

Jednocześnie z 10 do 7% zmniejszy się wysokość potrąceń wynagrodzenia przysługującego skazanemu na cele Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Chodzi o skazanych, którzy będą szkoleni i przyuczani do zawodów z wykorzystaniem środków unijnych.

Znowelizowana [ustawa](#) ma wejść w życie po 3 miesiącach od daty ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Rada Ministrów przyjęła także [projekt](#) ustawy o zmianie ustawy o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności, przedłożony przez ministra sprawiedliwości. Chodzi w nim o zwiększenie zatrudnienia wśród osób skazanych. To kolejny [element](#) „Programu Pracy Więźniów”.

Pracownicy delegowani

Twój pracodawca może czasowo oddelegować Cię do pracy w innym kraju UE na okres maksymalnie 2 lat.

Prawa

Jako **pracownik oddelegowany** na ograniczony okres czasu możesz korzystać ze specjalnych praw i przywilejów. Powinny one ułatwić Ci pracę za granicą przez ograniczony czas:

- **Nie musisz mieć** pozwolenia na pracę, chyba że jesteś pracownikiem oddelegowanym z Chorwacji do Austrii, która nadal stosuje ograniczenia w odniesieniu do niektórych sektorów.
- **Składki na zabezpieczenie społeczne będziesz nadal opłacał w swoim kraju pochodzenia.**
- Pozostaniesz **objęty systemem zabezpieczenia społecznego w swoim kraju pochodzenia**.
- Nie musisz składać wniosku o uznanie kwalifikacji zawodowych. Jednak w przypadku niektórych zawodów może okazać się konieczne złożenie **pisemnego oświadczenia**. Więcej informacji na temat [uznawania kwalifikacji zawodowych](#)
- **Po przejściu na emeryturę** nie będziesz już miał do czynienia z instytucjami zabezpieczenia społecznego z różnych krajów, ponieważ sprawa Twojej emerytury nie będzie leżeć w kompetencjach instytucji Twojego kraju przyjmującego.

Unijne przepisy gwarantują, że możesz pozostać objęty systemem zabezpieczenia społecznego swojego kraju pochodzenia. Nie istnieją jednak żadne przepisy UE określające, który kraj może **opodatkować Twój dochód** w okresie oddelegowania. Może to być określone w krajowych przepisach podatkowych lub umowach podatkowych zawartych pomiędzy poszczególnymi krajami UE: więcej informacji na temat [podatku dochodowego](#).

Zabezpieczenie społeczne podczas pracy za granicą

Jako pracownik oddelegowany możesz tymczasowo pracować w innym kraju UE i pozostać w systemie zabezpieczenia społecznego swojego kraju pochodzenia.

Dowiedz się, jak [rozszerzyć zakres ubezpieczenia społecznego](#) w trakcie pobytu za granicą.

Oświadczenie przed oddelegowaniem

Być może będziesz musiał także wypełnić oświadczenie wstępne dotyczące Twojego zamiaru podjęcia pracy w kraju przyjmującym. Jeśli jesteś zatrudniony na umowę o pracę, powinien zająć się tym Twój pracodawca.

Więcej informacji możesz uzyskać w [biurze tącznikowym dla pracowników delegowanych](#) lub w [punkcie kontaktowym](#) w kraju, do którego wyjeżdżasz.

Warunki pracy

Pracodawca musi zagwarantować, że będziesz zatrudniony na takich samych warunkach jak pracownicy w kraju przyjmującym, m.in. w zakresie:

- minimalnego wynagrodzenia (Twoja pensja nie może być niższa niż miejscowe minimalne wynagrodzenie)
- maksymalnych okresów pracy i minimalnych okresów wypoczynku
- godzin pracy (nie możesz pracować dłużej niż przez określoną liczbę godzin)
- minimalnego płatnego urlopu rocznego (przystępuje Ci prawo do urlopu)
- bezpieczeństwa i zdrowia w pracy
- warunków zatrudnienia kobiet w ciąży i młodzieży
- przepisów zakazujących zatrudniania dzieci.

Prawdziwa historia

Jeśli oddelegowano Cię do pracy za granicą, przystępują Ci takie same prawa, jak miejscowym pracownikom

Andrea pracuje dla niemieckiej firmy sprzątającej i zarabia 8,50 euro za godzinę. Zostaje oddelegowana do Strasburga (we Francji), gdzie pracuje za to samo wynagrodzenie, do czasu gdy współpracownicy informują ją, że powinna dostawać co najmniej 9,67 euro za godzinę (francuskie wynagrodzenie minimalne).

Pracodawca Andrei musi podnieść jej wynagrodzenie co najmniej do poziomu 9,67 euro w okresie, kiedy pracuje we Francji. Oprócz wyższego wynagrodzenia Andrei, jako pracownikowi oddelegowanemu, przystępują też inne specjalne [uprawnienia](#).

Zanim podejmiesz pracę jako pracownik oddelegowany w innym kraju UE, warto zasięgnąć informacji o przystępujących Ci jako pracownikowi prawach w [biurze tącznikowym dla pracowników delegowanych](#).

Zezwolenie na pracę cudzoziemca na terenie Rzeczypospolitej Polskiej

Każdy cudzoziemiec, który na mocy przepisów nie jest zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę w Polsce, chcący podjąć zatrudnienie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, musi posiadać odpowiednie zezwolenie.

Stroną postępowania administracyjnego jest pracodawca, co oznacza, że o wydanie zezwolenia wnioskuje pracodawca, który ma zamiar zatrudnić obcokrajowca, nie sam cudzoziemiec. Wypełniony wniosek o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca wraz z wymaganymi dokumentami powinien być złożony co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem zatrudnienia bądź przedłużenia zatrudnienia cudzoziemca.

[Zezwolenie](#) na pracę jest wydawane na czas określony, nie dłuższy niż 3 lata i może być przedłużone. W przypadku gdy cudzoziemiec pełni funkcję w zarządzie osoby prawnej, która na dzień złożenia wniosku zatrudnia powyżej 25 osób, wojewoda może wydać zezwolenie na pracę na okres nie dłuższy niż 5 lat. Zezwolenia wydawane są dla konkretnego pracodawcy, konkretnego cudzoziemca oraz w konkretnym miejscu i na konkretnym stanowisku, na okres oznaczony datami.

Przepisy dotyczące zatrudniania cudzoziemców w Polsce reguluje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 149, z późn. zm.) oraz rozporządzenia wykonawcze.

Pobierz:

- [nowy wzór wniosku o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca,](#)
- [nowy wzór wniosku o przedłużenie zezwolenia na pracę cudzoziemca.](#)

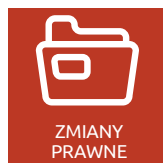
Kredyt indeksowany do franka

Klauzule, które nieprecyzyjnie wskazują przestanki zmiany oprocentowania, oraz sposób ustalania wysokości kwoty kredytu hipotecznego waloryzowanego do franka szwajcarskiego i rat kapitałowo-odsetkowych są niedozwolone.

Tak wynika z [istotnego poglądu](#), który Prezes UOKiK przedstawił sądowi. Sprawa dotyczy pozwu konsumentów przeciwko Bankowi.

W innym takim [dokumencie](#) Urząd nie zgodził się z wyrokiem Sądu Rejonowego i stwierdził, że klauzule, które nieprecyzyjnie wskazują przestanki zmiany oprocentowania kredytu są niedozwolone

UOKiK, wyrażając już wcześniej [istotny pogląd](#) w sprawie kredytobiorców mBanku, wskazał, że umowy kredytu mogą zostać uznane za nieważne, co w konsekwencji będzie oznaczać obowiązek spłaty kredytu, czego są świadomi klienci banku. Na możliwość nieważności tych umów uwagę zwraca również [Rzecznik Finansowy w swoim raporcie](#).

Janosikowe utrzymane

Nowelizacja ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zakłada przedłużenie na lata 2017–2019 obowiązywania dotychczasowych przepisów w zakresie systemu korekcyjno-wyrównawczego (służącego wyrównaniu różnic w dochodach poprzez system subwencji) dla samorządów województw.

Przedłużenie działania obecnego systemu (tzw. janosikowego) było konieczne, ponieważ zasady ustalania wpłat województw do budżetu państwa i sposób ich podziału obowiązują do końca 2016 r. Bez przedłużenia obecnych zasad samorządy województw nie otrzymałyby w 2017 r. i w kolejnych latach subwencji regionalnej pochodzącej z wpłat. Pozbawiłoby to większość województw istotnej części dochodów.

Nowelizacja zakłada, że tak jak w 2016 r. w budżetach państwa na lata 2017-2019 zostanie [utworzona](#) rezerwa celowa, której środki będą zasilały budżety samorządów województw z przeznaczeniem na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg wojewódzkich.

Tzw. janosikowe to system subwencji, który polega na przekazywaniu przez bogatsze samorządy części dochodów na rzecz tych biedniejszych. Największym płatnikiem janosikowego jest woj. mazowieckie.

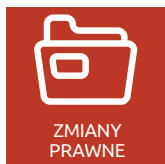

Nowe przepisy dotyczące bezzałogowych statków powietrznych i modeli latających

7 września br. weszły w życie nowe przepisy dotyczące latania bezzałogowymi statkami powietrznymi, czyli tzw. dronami oraz modelami latającymi.

Celem znowelizowanego [rozporządzenia](#) w sprawie wyłączenia zastosowania niektórych przepisów ustawy – Prawo lotnicze do niektórych rodzajów statków powietrznych oraz określenia warunków i wymagań dotyczących używania tych statków jest doprecyzowanie istniejących przepisów.

Nowe [regulacje](#) odróżniają statki powietrzne używane rekreacyjnie lub sportowo (modele latające) od bezzałogowych statków powietrznych używanych do innych celów – np. związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej i zarobkowej. Odmiennie zastosowania spowodowały konieczność zróżnicowania przepisów dla obu rodzajów maszyn.

Proces na odległość, zajęcie konta przez Internet

Wiele zmian wprowadziła nowelizacja Kodeksu cywilnego, Kodeksu postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 8 września 2016 r.

Zgodnie z intencją ustawodawcy, celem ustawy uchwalonej 10 lipca 2015 r. jest poprawienie skuteczności pracy sądów w sprawach cywilnych, uproszczenie czynności procesowych, ułatwienie dostępu do sądu, a także usprawnienie działań komorników.

Referendarz może więcej

Ustawa zakłada odciążenie sędziów poprzez powierzenie części ich dotychczasowych obowiązków referendarzom sądowym. Referendarze mogą samodzielnie prowadzić postępowania upominawcze, a w sprawach depozytowych wykonywać wszystkie czynności z wyjątkiem likwidacji depozytu.

Usprawnieniu postępowań cywilnych służyć ma również wprowadzenie możliwości wydania wyroku na posiedzeniu niejawnym. Jest to teraz możliwe, jeśli pozwany uzna powództwo, albo gdy sąd uzna, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Kolejna zawarta w ustawie regulacja pozwala na zawiadamianie o terminie posiedzenia sądu telefonicznie lub za pomocą poczty elektronicznej.

”

Celem ustawy jest poprawienie skuteczności pracy sądów w sprawach cywilnych, uproszczenie czynności procesowych, ułatwienie dostępu do sądu, a także usprawnienie działań komorników.

Teletransmisje z sądu

Inna nowość to umożliwienie przeprowadzania posiedzeń sądowych w drodze teletransmisji. Strony takiego postępowania mogą uczestniczyć w procesie na odległość, przebywając w budynku innego sądu.

Dokumenty

Ustawa rozszerzyła definicję dokumentu. Zgodnie z nowelizacją, dokumentem jest też nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią, czyli również np. e-mail i sms. Ponadto ustawa zrównała oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej (opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym) z oświadczeniem woli w formie pisemnej.

3 lata na Elektroniczne Biuro Podawcze

Ustawa dopuszcza możliwość wnoszenia pism procesowych drogą elektroniczną oraz dokonywania doręczeń elektronicznych w „tradycyjnych” postępowaniach cywilnych. Korzystanie z tego nowego sposobu komunikowania się z sądem będzie jednak możliwe dopiero po wdrożeniu systemu Elektronicznego Biura Podawczego. Ma to nastąpić w ciągu trzech lat od wejścia w życie nowych przepisów, czyli do 8 września 2019 r.

Komornik pochopnie nie sprzeda auta

Zlikwidowany zostaje szybki tryb sprzedaży zajętych przez komornika ruchomości, np. samochodu. W przypadku skargi dłużnika na czynności komornicze, komornik będzie musiał wstrzymać się ze sprzedażą. Licytacja zajętych ruchomości nie nastąpi wcześniej niż po 2 tygodniach od uprawomocnienia się zajęcia. Licytacje będą obowiązkowo ogłaszane przez komorników na stronie Krajowej Rady Komorniczej.

Co przez Internet?

Komornicy mogą zajmować rachunki bankowe dłużników w sposób elektroniczny, posługując się specjalnym systemem teleinformatycznym, wykorzystywanym przez banki. Wszystkie zawiadomienia komornika oraz pisma banku mają być składane w postaci elektronicznej.

Obowiązuje również elektroniczne przesyłanie korespondencji między komornikami sądowymi, organami podatkowymi i administracyjnymi organami egzekucyjnymi.

Ponadto ustawa przewiduje elektroniczną licytację ruchomości dłużników, ale przepisy dające taką możliwość wejdą w życie od 1 marca 2017 r.

Wyjawienie majątku

Wprowadzono nową instytucję wyjawienia majątku dłużnika przed komornikiem. Jeżeli wierzyciel, sąd zarządzający z urzędu przeprowadzenie egzekucji lub uprawniony organ żądający przeprowadzenia egzekucji, nie wskaże majątku pozwalającego na zaspokojenie świadczenia, komornik może wezwać dłużnika do złożenia wykazu majątku lub innych wyjaśnień niezbędnych do przeprowadzenia egzekucji. Dłużnik składa wówczas wykaz majątku przed komornikiem, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Wzywając dłużnika do złożenia wykazu majątku, komornik uprzedzi go o tej odpowiedzialności. Komornik pouczy także, że jeżeli dłużnik nie złoży wykazu majątku, to wierzyciel może zlecić komornikowi poszukiwanie majątku dłużnika.

Skargi na komornika

Zmianie uległy zasady składania skargi na czynności komornika – ma ona być składana za jego pośrednictwem. Jeżeli komornik oceni skargę jako zasadną, to uwzględni ją w całości, bez przekazywania do sądu. Przyjęto, że komornik w ciągu 3 dni od otrzymania skargi sporządza uzasadnienie zaskarżonej czynności (o ile nie zostało ono sporządzone wcześniej) albo przyczyn jej zaniechania. Uzasadnienie przekazuje wraz ze skargą i aktami sprawy do właściwego sądu. Dotychczas skarga była wnoszona do sądu i jej odpis doręczano komornikowi, by sporządził uzasadnienie i przestał je wraz z kartami egzekucyjnymi. Obecne rozwiązanie ma przyspieszyć postępowanie skargowe i pozwolić na szybszą reakcję w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa przez komornika.

Zbieg egzekucji

Nowelizacja zmienia reguły rozwiązywania zbiegów egzekucji sądowej i administracyjnej. Nie jest już potrzebne postanowienie sądu albo referendarza sądowego wskazujące organ właściwy do łącznego prowadzenia egzekucji. Wprowadzono bowiem zasadę, że w przypadku zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej do tej samej rzeczy lub prawa majątkowego, egzekucję prowadzi łącznie ten sądowy albo administracyjny organ egzekucyjny, który jako pierwszy dokonał zajęcia. W razie niemożności ustalenia tego pierwszeństwa – organ egzekucyjny, który dokonał zajęcia na poczet należności w wyższej kwocie.

Ustawa wprowadziła również zasadę, że beczynność wierzyciela stanowi podstawę do umorzenia postępowania egzekucyjnego po upływie 6 miesięcy, a nie po roku, jak dotychczas. Umorzenie to nie nastąpi jednak z mocy prawa, ale na podstawie postanowienia wydawanego przez organ egzekucyjny.

Stop piratom drogowym

Do konsultacji międzyresortowych trafit przygotowany w Ministerstwie Sprawiedliwości projekt ustawy, która zaostrza kary za przestępstwa w ruchu drogowym oraz wydłuża okres przedawnienia karalności wykroczeń. Nowe przepisy wymierzone są w skrajnie nieodpowiedzialnych kierowców, którzy powodują śmierć i zniszczenia na polskich drogach, a ich ofiarami są niejednokrotnie dzieci.

Koniec bezradności

– Państwo musi działać sprawnie i zdecydowanie, gdy dochodzi do przestępstw i groźnych wykroczeń spowodowanych przez pijanych kierowców i piratów drogowych. Nie można tolerować sytuacji, gdy wymiar sprawiedliwości okazuje się bezradny wobec tych, którzy drwią z prawa i stwarzają śmiertelne zagrożenie na drogach – podkreśla Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Wójcik.

Obecne przepisy nie pozwalają na skuteczne ściganie sprawców groźnych przestępstw i wykroczeń drogowych, a czasem stanowią wręcz zachętę do zachowań powodujących tragiczne skutki.

W 2015 r. ponad 1000 sprawców groźnych wykroczeń drogowych (w tym 150 kolizji i 320 przekroczeń prędkości) nie spotkała kara, bo ich sprawy się przedawniły. Spośród prawie 1400 osób, które skazano za jazdę bez prawa jazdy odebranego decyzją administracyjną, zaledwie wobec 4 orzeczono sądowy zakaz prowadzenia pojazdów.

Alarmujące statystyki

Na 112 wyroków skazujących pijanych lub odurzonych kierowców, którzy zabili na drodze człowieka lub spowodowali ciężkie uszkodzenia ciała, 26 wymierzono w zawieszeniu (2014 r. – 38 zawieszzeń na 151 wyroków; 2013 r. – 93 zawieszzenia na 252 wyroki).

Jednocześnie statystyki pokazują, że w Polsce na 100 wypadków drogowych ginie aż 9 osób, (dane z 2014 r.), a w Niemczech czy Austrii – jedna osoba. Ponad 2200 tragedii na polskich drogach, zakończonych czyjąś śmiercią lub poważnym uszczerbkiem na zdrowiu, spowodowały w 2015 r. osoby będące pod wpływem alkoholu.

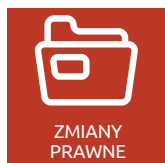
Co zmienią nowe przepisy?

Projekt Ministerstwa Sprawiedliwości wprowadza zmiany w Kodeksie karnym, Kodeksie wykroczeń, Kodeksie postępowania karnego oraz w Prawie o ruchu drogowym.

- **Pijany lub odurzony narkotykami sprawca śmiertelnego wypadku lub powodującego ciężkie uszkodzenia ciała pójdzie do więzienia na co najmniej 2 lata. Kara nie będzie mogła zostać zawieszona.** Dziś dolna granica kary przy takim przestępstwie to zaledwie 9 miesięcy pozbawienia wolności, a wyrok do jednego roku więzienia można zawiesić.
- **Policja, prokuratura i sądy dostaną wystarczający czas, by skutecznie wymierzyć sprawiedliwość sprawcy wykroczeń drogowych. Będą się one przedawniać w sprawach, w których wszczęto postępowanie, dopiero po trzech latach od momentu popełnienia.** Dziś przedawnienie następuje już po dwóch latach (przykład „Froga”).
- **Kto będzie kierował samochodem, choć zabrano mu prawo jazdy decyzją administracyjną, narazi się nie tylko na karę do dwóch lat więzienia, tak jak obecnie (w praktyce sądy rzadko ją orzekają, a jeśli już – to najczęściej w zawieszeniu). Obowiązkowo zostanie orzeczony w stosunku do niego przez sąd zakaz prowadzenia pojazdów od roku do 15 lat.**

- **Kto złamie sądowy zakaz prowadzenia pojazdów, zostanie skazany na karę nawet do 5 lat więzienia.** Dziś – do 3 lat więzienia.
- **Kierowca, który zmusi policję do pościgu i nie zatrzyma się pomimo dawania z radiowozu sygnału świetlnego i dźwiękowego, popełni przestępstwo zagrożone karą do 5 lat więzienia.** Sąd obligatoryjnie zakaże mu prowadzenia pojazdów na okres od roku do 15 lat. Dziś nawet najbardziej brawurowa ucieczka stwarzająca ogromne zagrożenie na drodze traktowana jest jak wykroczenie, za które grozi zaledwie grzywna lub kara aresztu do 30 dni.
- **Przy orzekaniu w sprawach o przestępstwa drogowe sądy będą obligatoryjnie powiadamiane o wcześniejszych ukaraniach oskarżonego za wykroczenia w ruchu drogowym oraz czy zatrzymywano mu w przeszłości prawo jazdy. Dostaną informacje na ten temat od policyjnej drogówki (mandaty, punkty karne itp.) i z centralnej ewidencji kierowców.** Obecnie nie ma takiego obowiązku, co sprzyja wydawaniu łagodnych wyroków wobec notorycznych piratów drogowych, gdyż sądy najczęściej nie wiedzą o dotychczasowym łamaniu przepisów przez takie osoby.
- **W Prawie o ruchu drogowym znajdzie się wyraźna podstawa prawna do poddawania kierujących pojazdami (lub innych osób, w stosunku do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mogły kierować pojazdem) rutynowemu badaniu w celu ustalenia zawartości w organizmie alkoholu lub obecności środka działającego podobnie do alkoholu, np. narkotyków lub dopalaczy.** Obecnie uprawnienie do prewencyjnego badania trzeźwości kierowców wynika jedynie z wykładni unormowań Prawa o ruchu drogowym.

Uproszczenie wzorów wniosków o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę oraz zgłoszenie budowy i przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów: wniosku o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę, zgłoszenia budowy i przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego, oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, oraz decyzji o pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę, wejdzie w życie 17 grudnia br.

Rozporządzenie wychodzi naprzeciw oczekiwaniom społecznym, **wzory wniosków będą maksymalnie uproszczone oraz bardziej czytelne**. Ponadto realizuje ono uwagi NIK dotyczące uwzględnienia we wzorze decyzji o pozwoleniu na budowę miejsca na wpisanie stron postępowania.

Rozporządzenie określa wzory:

1. wniosku o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę (B-1),
2. zgłoszenia budowy lub przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego (B-2),
3. oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (B-3),
4. informacji uzupełniającej do wniosku o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę, zgłoszenia budowy lub przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego oraz oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (B-4),
5. decyzji o pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę (B-5).

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ma poprawić rozwiązania dotyczące funkcjonowania placówek działających w tym obszarze.

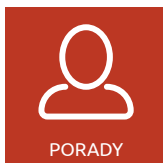
Z jednej strony przywraca zniesioną niedawno możliwość obsługi administracyjnej kilku placówek przez jeden organ, z drugiej – zabrania łączenia określonych placówek w jednym budynku i na jednym terenie.

Ustawa ma przede wszystkim przyspieszyć proces deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej. Chodzi o to, by – wypełniając wymogi ustawy, w myśl której do 2020 r. nie powinno być placówek większych niż 14-osobowe – nie stosowano takich praktyk, że dzieli się większe domy dziecka na kilka mniejszych placówek. Dlatego zaproponowano przepisy stanowiące, że w jednym budynku nie należy łączyć kilku domów dziecka.

Nowelizacja wprowadza też zakaz umieszczania, poza pewnymi wyjątkami, placówek opiekuńczo-wychowawczych na jednej nieruchomości gruntowej i w jednym budynku z izbami wytrzeźwień oraz zapewniającymi całodobową opiekę: ośrodkami pomocy społecznej, jednostkami organizacyjnymi wymiaru sprawiedliwości, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, hospicjami i zakładami opiekuńczo-leczniczymi.

”

Ustawa ma przede wszystkim przyspieszyć proces deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej.

Zdrowa żywność

Eko bazar, sklep ze zdrową żywnością, bio stoisko – nie zawsze w tych miejscach znajdziemy wyłącznie produkty ekologiczne, czyli takie, których produkcja podlega restrykcyjnym zasadom i polega na stosowaniu naturalnych składników bez m.in. sztucznych nawozów. Razem z Inspekcją Handlową UOKiK przypomniat, jak wybierać zdrową żywność.

Wytwarzanie produktów ekologicznych jest bardzo restrykcyjne. Producent nie może dodawać nienaturalnych substancji poprawiających zapach, smak i kolor. Zakazane jest dodawanie organizmów modyfikowanych genetycznie, sztucznych nawozów i środków ochrony roślin. **Dlatego np. wygląd owoców i warzyw ekologicznych jest dla konsumenta mniej atrakcyjny niż towarów typowych, czyli konwencjonalnych.** W związku z tym, że nie zawsze wrzucając do koszyka produkt z napisem „bio” kupujemy żywność ekologiczną, Inspekcja Handlowa regularnie sprawdza jej oznakowanie oraz jakość.

Kontrola Inspekcji Handlowej na zlecenie Urzędu odbyła się w I kwartale 2016 r. na terenie całego kraju i objęła 161 różnego rodzaju placówek: sieci handlowe, sklepy ze zdrową żywnością, hurtownie, czy e-sklepy. Zweryfikowano jakość produktów ekologicznych oraz ich oznakowanie. Sprawdzono m.in. soki, miody, makarony, warzywa i owoce, mięso i jego przetwory. **Tylko 15 partii (2,5 proc.) zakwestionowano ze względu na nieprzebranie wymagań dla żywności ekologicznej w zakresie m.in. nieprawidłowego oznakowania.**

W laboratoriach UOKiK zbadano jakość 173 partii produktów rolnictwa ekologicznego, kwestionując 9 proc. (16 partii). Zakwestionowano np. niewłaściwą jakość pomidorów w puszcze, czy niższą zawartość cukrów od deklaracji na etykiecie. Niezgodne z obowiązującymi ogólnymi przepisami oznakowanie posiadało 12,6 proc. partii (79) – w tym 14 partii ze względu na naruszenie przepisów o rolnictwie ekologicznym. W ubiegłym roku takie nieprawidłowości inspektorzy wykryli u 11 proc. sprawdzonych partii.

Na towarach brakowało oznaczenia miejsca pochodzenia surowców, czy danych o zawartości cukru. Ponadto, inspektorzy Inspekcji Handlowej zakwestionowali **bezzasadne umieszczanie informacji – przykładowo o tym, że „produkt nie zawiera glutenu”** na towarach, do których nie dodaje się zbóż.

Konsumenci mogli taki komunikat przeczytać na śmietance kokosowej, a na opakowaniu soi, że jest „niemodyfikowana genetycznie” – tymczasem żaden produkt rolnictwa ekologicznego nie może zawierać GMO, a intencją producenta było przypisanie jego asortymentowi wyjątkowych właściwości.

Inspektorzy Inspekcji Handlowej zwrócili także uwagę na to, że oznakowanie produktów konwencjonalnych sugeruje ekologiczną metodę produkcji, wprowadzając konsumentów w błąd. W tym celu na etykiecie producenci np. niezgodnie z prawem oznaczyli miody napisami „100% BIO”, „ECO”. Konsumentom i producentom przypominamy, że **słowa „bio”, „eko”, „organic” mogą być używane na etykietach tylko tych produktów, do których wyrobu użyto co najmniej 95 proc. składników naturalnych** czyli m.in. niemodyfikowanych genetycznie, bez sztucznych nawozów i chemicznych środków ochrony roślin.

Gospodarstwo rolne i zakład przetwarzający czy paczkujący muszą poddać się kontroli, aby uzyskać specjalny certyfikat i używać na etykietach tych słów oraz specjalnego logo rolnictwa ekologicznego. **Przed wszystkim certyfikat, oznakowanie numerem jednostki certyfikującej oraz unijnym logo tzw. ekoliscia potwierdzają, że dany produkt spełnia unijne normy produkcji ekologicznej.** Wybierasz ekologiczną żywność, szukaj tej oznaczonej specjalnym unijnym znakiem rolnictwa ekologicznego:

AKTUALNOŚCI

„Narodowy Program Mieszkaniowy”

Zwiększenie z 363 do 435 liczby mieszkań na 1000 osób do 2030 r., zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych ponad 165 tys. oczekujących na mieszkania od gminy, poprawa standardu ponad 700 tys. mieszkań to główne cele przyjętego przez rząd "Narodowego Programu Mieszkaniowego".

Główne cele programu

1. Zwiększenie dostępu do mieszkań dla osób o dochodach uniemożliwiających obecnie nabycie lub wynajęcie mieszkania na zasadach komercyjnych. Miernik: docelowo do 2030 r. liczba mieszkań przypadająca na 1 tys. mieszkańców powinna osiągnąć wysokość mieszcząca się w aktualnej średniej Unii Europejskiej. Oznacza to wzrost tego wskaźnika z obecnego poziomu 363 do 435 mieszkań na 1000 osób.
2. Zwiększenie możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkaniowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na niskie dochody lub szczególnie trudną sytuację życiową. Miernik: docelowo do 2030 r. samorządy gminne powinny dysponować możliwościami zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wszystkich gospodarstw domowych oczekujących aktualnie na najem mieszkania od gminy. Według stanu na koniec 2014 r. na najem mieszkania gminnego oczekiwało 165,2 tys. gospodarstw domowych.
3. Poprawa warunków mieszkaniowych społeczeństwa, stanu technicznego zasobów mieszkaniowych oraz zwiększenie efektywności energetycznej. Miernik: docelowo do 2030 r. liczba osób mieszkających w warunkach substandardowych (ze względu na niski stan techniczny budynku, brak podstawowych instalacji technicznych lub przeludnienie) powinna się obniżyć o 2 mln osób (z ok. 5,3 mln do ok. 3,3 mln).

Program **Mieszkanie Plus** będzie opierał się na 3 filarach: wsparciu budownictwa społecznego, mieszkaniach budowanych na gruntach skarbu państwa (Narodowy Fundusz Mieszkaniowy) oraz wsparciu oszczędzania na cele mieszkaniowe w ramach Indywidualnych Kont Mieszkaniowych.

Narodowy Fundusz Mieszkaniowy

Narodowy Fundusz Mieszkaniowy zostanie powołany ustawą, jako podmiot działający na zasadach rynkowych. Jako swoisty bank ziemi, będzie on realizował budownictwo mieszkaniowe przede wszystkim w oparciu o grunty Skarbu Państwa. W ramach Funduszu powstaną mieszkania na wynajem o dostępnym czynszu i z możliwością dojścia do własności.

Najem z opcją dochodzenia do własności

Wybudowane w ramach programu Mieszkanie Plus lokale będą dostępne cenowo. Korzystający z programu będą mogli tylko wynajmować mieszkania lub wynajmować je z opcją docelowego przeniesienia własności. Taka formuła będzie sprzyjała zwiększeniu mobilności społeczeństwa, także na rynku pracy.

Wsparcie budownictwa społecznego

Uzupełnieniem programu będzie zwiększenie wsparcia rządu dla społecznego budownictwa czynszowego. Samorządy mogą wnioskować o dofinansowanie w wysokości 35-55% kosztów budowy mieszkań komunalnych. Samorządy, spółki gminne i towarzystwa budownictwa społecznego mogą także ubiegać się o preferencyjne kredyty w Banku Gospodarstwa Krajowego na budowę społecznych mieszkań czynszowych.

Oszczędzanie na cele mieszkaniowe – Indywidualne Konto Mieszkaniowe

Zostanie stworzony system oszczędzania na cele mieszkaniowe (zakup, wkład własny, remont), którego uczestnicy będą mogli w bankach założyć rachunki bankowe z premią za systematyczne oszczędzanie. Umożliwi to poprawę dostępności mieszkań, bo oszczędzać będzie można na różne cele mieszkaniowe: nie tylko na zakup czy budowę, ale także np. wkład własny przy zakupie nieruchomości na kredyt lub na wkład mieszkaniowy w spółdzielni czy TBS.

Zostanie stworzony system oszczędzania na cele mieszkaniowe (zakup, wkład własny, remont), którego uczestnicy będą mogli w bankach założyć rachunki bankowe z premią za systematyczne oszczędzanie.

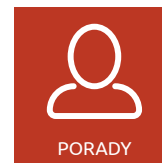

Wcześniejsza spłata – koszty tylko za faktyczny okres korzystania z kredytu

Czy w przypadku wcześniejszej spłaty wszystkie koszty kredytu konsumenckiego ulegają proporcjonalnemu obniżeniu? Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Rzecznik Finansowy przedstawili w maju wspólne **stanowisko**.

Według nich, art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim należy rozumieć w ten sposób, że:

- w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego następuje obniżenie wszystkich możliwych kosztów takiego kredytu, niezależnie od ich charakteru i niezależnie od tego, kiedy koszty te zostały faktycznie poniesione przez kredytobiorcę;
- redukcja ta ma charakter proporcjonalny, tj. odnosi się do okresu od dnia faktycznej spłaty kredytu do dnia ostatecznej spłaty określonej w umowie.

Obsługa mandatów

Przypominamy, że od 1 stycznia 2016 r. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Opolu przejął zadania związane z poborem należności wynikających z grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego, które przed tą datą były realizowane przez poszczególnych wojewodów.

Oznacza to, że od 1 stycznia 2016 r. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Opolu stał się organem uprawnionym do poboru grzywien nałożonych od 1 stycznia 2016 r. w drodze mandatu karnego na terenie całego kraju.

Szczegółowe informacje na ten temat znajdziecie Państwo na stronie BIP Pierwszego Urzędu Skarbowego w Opolu, w zakładce „[Załatwianie spraw / Mandaty](#)”.

Kodeks budowlany

137-stronicowy projekt kodeksu urbanistyczno-budowlanego jest już gotowy i został przekazany do konsultacji – poinformował minister infrastruktury i budownictwa Andrzej Adamczyk.

Zawiera on przede wszystkim **przepisy** obecnej ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy – Prawo budowlane, ustawy o gospodarce nieruchomościami i wszystkich ustaw specjalnych, które dzisiaj regulują sprawy inwestycji drogowych, inwestycji kolejowych czy liniowych.

CO WARTO WIEDZIEĆ, DECYDUJĄC SIĘ NA WSPÓŁPRACĘ Z DORADCĄ PODATKOWYM?

- 1. Prowadzenie obsługi prawnopodatkowej firmy nie jest czynnością jednostronną wykonywaną tylko przez doradcę podatkowego.** Doradca zrobi wszystko, aby sprawy Twojej firmy były prowadzone fachowo, lecz nie osiągnie nic, jeśli Ty nie będziesz miał czasu na współpracę. Aby podatkowo zoptymalizować działalność, doradca musi na bieżąco otrzymywać dane mające wpływ na cały proces.
- 2. Jeśli nie masz czasu na regularne kontakty z kancelarią, wyznacz osobę odpowiedzialną w Twojej firmie.** Przedstaw doradcy swoje sugestie i zakres, w jakim będzie mógł liczyć na pełnomocnika oraz wskaż, jakie sprawy powinny być konsultowane wyłącznie z Tobą.
- 3. Terminowo dostarczaj wszystkie dokumenty do kancelarii.** Tylko wtedy doradca będzie mógł w odpowiednim czasie zareagować bądź skorygować niektóre rozwiązania, a przez to zaoszczędzić Twoje pieniądze. Terminy podatkowe są nieprzekraczalne, a ich niedotrzymanie wiąże się z sankcjami dla podatnika. Przynosząc dokumenty do kancelarii w ostatniej chwili, utrudniasz doradcy działanie.
- 4. Faktury i dokumenty, które dostarczasz do kancelarii muszą być prawidłowo opisane** (np. nabywając środek trwały, powinieneś zaznaczyć, gdzie on użytkowany, w jakim celu itp.). Podczas wizyty w kancelarii można skonsultować pewne decyzje, uzyskać poradę, oszacować ryzyko określonego działania.
- 5. Konsultuj z doradcą ważne decyzje, inwestycje związane z kosztami, przed podpisaniem i przystąpieniem do realizacji umów.** Doradca wskaże najkorzystniejsze rozwiązanie z podatkowego punktu widzenia i podpowie, jaki wariant wybrać (termin rozpoczęcia inwestycji, decyzje kredytowe, zakupy leasingowe, remont, modernizacja).

RADY DLA KLIENTÓW

- Jakość obsługi, a tym samym optymalizacji podatkowej Twojej firmy, zależy od dobrej współpracy między doradcą a klientem. Doradca bez pomocy klienta będzie oczywiście rzetelnie i zgodnie z przepisami prowadził powierzone mu sprawy, ale jego rola sprowadzi się wyłącznie do obsługi księgowej.
- Jeśli planujesz inwestycje, poproś doradcę o radę. Doradca patrzy na Twoją firmę oczami prawnika podatkowego, ekonomisty i urzędu skarbowego.
- Nie zostawiaj ważnych spraw na ostatnią chwilę. Daj Twojemu doradcy szansę na rzetelne wykonywanie obowiązków, za które będziesz musiał zapłacić.
- Wzajemne zaufanie jest podstawą udanej współpracy.

